

26 april 2012

Advocaat én rechter-plaatsvervanger
**PROFESSIONEEL
DUBBELSPEL**

Nieuwe advocatenopleiding krijgt meer vorm >>
SGP'er Holdijk over griffierechten >>
Einde Surinaamse rechtsstaat?

Sdu UITGEVERS

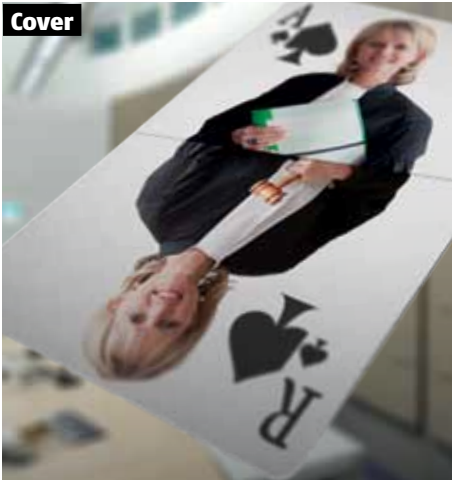

“Kwaliteit
zonder
franje”

balie⁺
laat je advocaat zijn

Als advocaat gaat u recht op uw doel af. U richt zich het liefst volledig op de inhoud. Maar alleen in de wetenschap dat op kantoor alles goed geregeld is. Voor verzekeringen, pensioenzaken, trainingen en cursussen vertrouwt u daarom op Balieplus. Dat bespaart tijd, geld en kopzorgen. En geeft u bovenal de ruimte voor uw passie: de advocatuur.

Cover

14

Advocaat met hamer

In hoeverre moet de advocaat die als rechter-plaatsvervanger optreedt een knop omzetten? Wat verandert er in de andere rol? Vijf advocaten over hun functie als rechter-plaatsvervanger.

Interview

20

Terugblik van de voorzitter

Henk de Groot over zijn jaren bij de Commissie Disciplinaire Rechtspraak. 'Ik ben voorstander van invoering van griffierecht in tuchtrechtspraak.'

Actuateiten

11

Senator Holdijk over griffierechten

SGP-senator Holdijk houdt in zijn eentje het voorstel ter verhoging van de griffierechten tegen. Dat de overheid zulke drempels opwerpt om tegen diezelfde overheid een proces te beginnen, vindt hij 'te simpel'.

Actualiteiten

- 3 De Deken: Meldingsplicht en beroepsgeheim
- 5 Column Matthijs Kaaks
- 6 Onorthodoxe oplossingen geen taboe
- 7 Pestman in Cambodja

9 Advocatenopleiding verandert grondig

12 De snelste advocaat loopt voor Lawyers for Lawyers

Opinie

23 Einde van de Surinaamse rechtsstaat

Even opfrissen

25 Wat is een pleitbaar standpunt

Kantoorartikelen

26 Fax in de spaarstand
27 Column over personeelsbeleid

Kroniek

29 Aansprakelijkheidsrecht 2011

Transfers

39 Wie, wat, waar?

Uitspraken

43 Van de tuchtrechter

Colofon

92e jaargang
Verschijnt elke drie weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve Van de deken, Berichten van de Orde en Tuchtrect

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. J.T.C. Leliveld
mr. M.R. Maathuis
mr. R. Malewicz
mr. C.C. Oberman
mr. M.A.R.C. Padberg
mr. L.H. Rammeloo
mr. drs. Th.C. van Schagen

Eindredactie
Linus Hesselink

Site en mail
www.advocatenblad.nl
redactie@advocatenorde.nl

Redactionele bijdragen

Mailen naar:
redactie@advocatenorde.nl
Informatie: 070-335 35 95
Het schrijven van redactionele bijdragen, levert per 500 woorden 1 opleidingspunt op.

Sdu Uitgevers
Gert Jan Schinkel (uitgever)
Sandra Kroon (directeur BU Legal & Tax)

Beeldredactie
Charlotte Helmer

Journalistieke redactie
Sabine Droogleeuw Fortuyn,
Linus Hesselink, Hedy Jak
en Mark Maathuis

Medewerkers
Lex van Almelo, Maarten Bakker, Patrick van Ijendoorn, Michel Knapen, Tatiana Scheltema en Trudeke Sillevius Smitt

Vormgeving
Dimdim, Den Haag

Correctie
Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Citeerwijze
Adv.bl. 2012-1, p.

Druk

Senefelder Misset,
Doetinchem

Advertenties

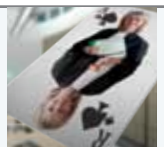
www.bereikdejurist.nl
Advertentie.juridisch@sdu.nl
Brigitte de Jong & Angela Bruins, Media Adviseurs, tel. 070-3780562.
Inzendtermijn:
afl. 7: 4 mei 2012
afl. 8: 25 mei 2012

Abonnementen

Adreswijzigingen van advocaten:
adres@advocatenorde.nl

Niet-leden betalen

€ 215 per jaarabonnement (excl. btw en incl. verzenden en administratiekosten).
Studenten betalen € 107,50. Een jaarband kost € 39,95 (excl. btw en verzendkosten).
Losse nummers: € 30 (excl. btw en verzendkosten).
Adreswijzigingen:
Sdu Uitgevers klantenservice, telefoon 070-378 98 80, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, www.sdu.nl/service.
ISSN 0165-1331

Omslagfoto: Emilie Hudig. **Bewerking:** Dimitry de Bruin

HO
PRINT

Nederlandse
Uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Van de redactie

Vinger in de dijk

In tijden van crisis kan de democratie omwille van de stabiliteit en veiligheid een stapje terugdoen, zo bleek uit het rapport van de parlementaire enquêtecommissie De Wit. ‘Logisch,’ reageerden men in Den Haag en omstreken. Want wat waren de alternatieven voor het te laat en onvolledig informeren van het parlement? Had ik dan de onderhandelingen’s nachts moeten afbreken om naar het Binnenhof te gaan, vroeg Wouter Bos zich af?

Dat het resultaat soms heilig is, daarover kan men bij de rechtspraak meepraten. Om de enorme stroom zaken het hoofd te bieden, maakt men daar al jaren dankbaar gebruik van advocaten die optreden als rechter- en raadsheren-plaatsvervangers. Functies waar men zonder complexe procedures, commissies en assessments eigenlijk ‘zo inrolt.’

Over het kunnen schakelen tussen bepaalde visies en standpunten gesproken, columnist Kaaks wijst ons op de SGP, ‘tot 2010 nog opgejaagd wild, een curieus rudiment uit de tijd van Johannes Calvijn.’ Inmiddels lijkt de partij meer oog te hebben voor de rechtsbescherming van de burger dan het kabinet, met dank aan ‘de Hansje Brinker van de rechtsstaat,’ Gerrit Holdijk. Waarom het SGP-Eerste Kamerlid tegen het huidige wetsvoorstel verhoging de griffierechten is? Het knelt hem dat de overheid zich via zo een ‘veilige vluchthaven’ probeert te verschaffen. Of zijn vinger in de dijk voldoende is? Eind mei weten we meer. *Red.*

Rectificatie

In het artikel ‘Langzaam groeien werkt goed,’ op p. 10 in *Advocatenblad* # 5, is abusievelijk de naam van de website weggelaten. De juiste vermelding is: www.inloopspreekuuradvocaat.nl.

SP wil opheldering van Teeven

Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie moet van SP-Kamerlid Gesthuizen opheldering verschaffen over het oplopende conflict met de Orde over het toezicht op de advocatuur. Het Kamerlid wil dat Teeven het overleg met de Orde niet uit de weg gaat.

Gesthuizen stelde Kamervragen en wil van Teeven weten of zijn ministerie inderdaad de Orde verboden heeft haar alternatieve voorstel verder uit te werken. Volgens haar dreigt er een patstelling tussen de Orde en het ministerie over het toezicht dat de staatssecretaris kan doorbreken door alsnog met de Orde te overleggen.

Algemeen deken Jan Loorbach vindt een gesprek met de staatssecretaris zeker niet zinloos. ‘Hoewel er een principiële verschil van mening is, hebben we allebei het hogere doel voor ogen van een kwalitatief hoogstaande advocatuur en een goed functionerend toezicht.’

Foto: Wiebe Kestra / HH

Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen

Kamer akkoord met wetswijziging Ondernemingskamer

De grens voor aandeelhouders om een enquêteverzoek te kunnen indienen tegen een ondernemingsbestuur wordt verhoogd. Dit door een voorstel van minister Opstelten van Veiligheid en Justitie tot wijziging van de werkwijze van de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam.

Men moet minstens een belang hebben van 1 procent in een onderneming. In het geval van beursgenoteerde bedrijven dienen verzoekers een belang van minimaal twintig miljoen euro te bezitten. Daarnaast voorziet de wetswijziging in de aanstelling van een raadsheer-commissaris die de onderzoeken begeleidt waartoe de Ondernemingskamer heeft bevolen.

Citaat

‘Maar, wij zijn niet alleen juristen, maar ook realisten’

Wim Anker in *NRC Next* van 17 april over het feit dat zij vrijspraak bepleitten voor hun cliënt Robert M.

Rechtspositie cliënten in knel door inspectie

Advocaat en hoogleraar gezondheidsrecht Joep Hubben schaart zich achter de kritiek van de Nationale ombudsman over het disfunctioneren van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ). Zo zou er verzuimd worden feitenonderzoek te doen, ontbreekt transparantie en worden klachten niet voortvarend en objectief genoeg behandeld. Dit zou blijken uit verschillende rapporten en dossiers.

Volgens Hubben is het probleem vooral dat er onvoldoende lijn zit in het handhavingsbeleid van de IGZ. ‘Brenninkmeijer heeft de vinger op de zere plek gelegd over het uiteenlopende optreden van de IGZ. Het is onduidelijk welke koers de inspectie vaart en waarom er in het ene geval keihard wordt ingegrepen en een ander gelijksoortig voorval helemaal niet. Wat is de vaste lijn? Vanuit rechtspositioneel oogpunt is het niet te volgen en dat maakt het voor advocaten in het gezondheidsrecht lastiger opereren. De rechtspositie van mensen die met de IGZ te maken krijgen, komt ernstig in de knel.’

Foto: Jan de Groen / HH

In het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam zijn patiënten besmet geraakt met een multi-resistente bacterie en worden ze geïsoleerd om besmettingen te voorkomen.

Van de deken

Meldingsplicht en beroepsgeheim

Jan Loorbach

Als je een cirkel trekt om alle denkbare werkzaamheden van een advocaat doet de meldingsplicht van de advocaat onder de Wwft zich maar in een heel erg smalle punt uit de aldus gebakken taart voor.

De overgrote meerderheid van het advocatenwerk is procesgerelateerd. Dan geldt het beroepsgeheim onverkort en activeert de wetenschap van een ongebruikelijke transactie geen meldingsplicht. Wanneer de meldingsplicht wél bestaat (bijstand bij het voorbereiden of uitvoeren van financiële (waaronder fiscale), ondernemingsgerichte en onroerendgoedtransacties) dan zal de advocaat niet snel een cash component boven de 15.000 euro tegenkomen; dan blijft alleen de subjectieve indicator over. (‘Aanleiding om te veronderstellen dat ze verband kunnen houden met witwassen of de financiering van terrorisme.’) In die smalle taartpunt komen meldplichtige krenten dus maar spaarzaam voor.

In 2010 hebben advocaten achttien ongebruikelijke transacties gemeld; vier daarvan zijn volgens het jaarverslag van de FIU als verdacht doorgemeld. Die hadden samen een waarde van 60 miljoen euro. Ongeveer één melding per duizend advocaten; een promille is niet veel.

Het onderwerp kreeg recent aandacht in de media toen uit het jaarverslag van het BFT bleek dat advocaten veel minder melden dan andere meldingsplichtige beroepen (notarissen ‘scoorden’ 304

meldingen met een waarde van 147 miljoen euro). En toen mr. Stouten recent in een proefschrift opperde dat dat mogelijk te maken heeft met onvolkomen toezicht op de advocatuur kreeg dat een eenzijdige aandacht die geen recht deed aan de relevante rest van haar wetenschappelijke arbeid.

Die lage score lijkt gek, maar is in het licht van het voorgaande toch ook weer niet onverklaarbaar.

Of advocaten uit onwetendheid, slordigheid of wellicht zelfs met opzet meldingen achterwege laten staat naar mijn oordeel geenszins vast. Nader onderzoek is wel wenselijk.

Ondertussen is natuurlijk wel waar dat de meldingsplicht een nogal ‘schurende’ wettelijke beperking vormt op de vertrouwensrelatie die de *mindset* van een advocaat domineert. Een melding mag bovendien niet aan de eigen cliënt gemeld worden. Daarom voelt melding wellicht ietwat tegennatuurlijk aan.

Maar de wet is, vooralsnog tenminste, de wet. Advocaten behoren die correct na te leven en de dekens zullen daarverhoogd aandacht aan geven. Dat is in hun gezamenlijk beraad ook zo besloten. De Algemene Raad zal hen daarin ondersteunen.

Ondertussen blijven we enkele lopende procedures bij het EHRM volgen waarvan de inzet is om de meldingsplicht van advocaten geheel in strijd met de artikelen 6 en 8 van het EVRM en dus nietig verklaard te krijgen. Een *just cause*, lijkt me.

'Juist nu naar Suriname'

De Nederlandse regering schort hulp aan Suriname op, maar Nederlandse advocaten blijven op juridisch gebied samenwerken met het land – juist omdat in Suriname de omstrede amnestiewet is aangenomen.

'Ik heb geen moment gearzeld,' zegt de Utrechtse arbeidsrechtadvocaat Joost Berculo die cursussen geeft aan advocaten, raio's en de zittende magistratuur. 'Mensen die wisten dat ik binnenkort weer een cursus zou geven in Suriname, vroegen: ga je nog? Maar toen de amnestiewet werd aangenomen, dacht ik: nu moeten we er juist naartoe, om het programma te voltooien. En om de goede krachten in Suriname te steunen en ze het gevoel te geven dat het belangrijk is wat ze doen.'

Gerard Spong, strafadvocaat en ex-adviseur van de Surinaamse regering, is voor het opschorten van hulp aan Suriname.

Foto: Olivier Middendorp

Surinamers protesteren tegen de aangenomen amnestiewet in Suriname. Door de wet is het mogelijk dat Desi Bouterse niet wordt gestraft voor zijn rol in de Decembermoorden.

'Maar voor de cursussen aan het juridisch kader maak ik graag een uitzondering,' zegt hij. 'Want dit kader lijkt, naar het

zich laat aanzien, het enige middel te zijn om Suriname uit het moeras van rechtsstatelijke malheur en ellende te trekken.'

Pro-Deowerk in het geding

De Orde van de Franstalige en Duitstalige Balies (OBFG) dreigt alle gefinancierde rechtsbijstand te staken als de Belgische justitieminister eind deze maand niet komt met concrete en aanvaardbare voorstellen om de vergoeding te verhogen.

Het budget voor gefinancierde rechtsbijstand ligt in België vast. Toevoegingsadvocaten verzamelen punten met pro-Deowerk. Aan het eind van een begrotingsjaar stelt het ministerie van Justitie vast over hoeveel zaken het budget moet worden verdeeld. Dan wordt duidelijk hoe hoog de vergoeding per punt uitvalt.

Het aantal toevoegingszaken neemt de laatste jaren toe, maar het budget blijft gelijk. De OBFG en Orde van Vlaamse Balies (OVV) dringen al jaren aan op verhoging van het budget. Eind april gaan zij rond de tafel met de minister van Justitie.

(advertentie)

Onze motivatie: feiten vinden die het verschil maken

Grant Thornton Forensic & Investigation Services B.V. is ervaren specialist in forensic accounting en forensic IT. Wij maken hierbij gebruik van de kennis en expertise uit ruim 100 landen waar de leden van Grant Thornton International Ltd gevestigd zijn. Kijk op onze website www.gt.nl/fis.

Neem contact op met één van onze partners:

Peter Schimmel: T 020 - 547 57 57
 Mark Hoekstra: T 010 - 270 51 51
 E gtfis@gt.nl

Grant Thornton

An instinct for growth™

EHRM: recht op toegang tot bewijs in belastingzaken

Het is de vraag hoe lang de Belastingdienst kan blijven weigeren de namen van tipgevers bekend te maken aan vermeende zwartsparenders die een boete krijgen opgelegd. Op 5 april heeft het EHRM onderstreept dat een vermeende zwartspander toegang moet krijgen tot al het bewijsmateriaal. De staat mag alleen bewijs achterhouden ter bescherming van een vitaal nationaal belang of ter bescherming van de grondrechten van anderen.

In februari zei de geheimhoudingskamer van de Rechtbank Arnhem dat de Belastingdienst de naam van de tipgever moet prijsgeven. Maar de Belastingdienst blijft dat vooralsnog weigeren. En op 3 april bepaalde de kortgedingrechter in Den Haag in een zaak tegen andere zwartsparenders dat alleen de belastingrechter de Belastingdienst kan dwingen.

Contact met het bureau van de orde

www.advocatenorde.nl
 Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
 Neuhuyskade 94, Den Haag
 Algemene informatie 070-335 35 35 info@advocatenorde.nl
 Helpdesk 070-335 35 54 helpdesk@advocatenorde.nl
 Fax 070-335 35 31

Column

Hansje Brinker is een SGP'er

Matthijs Kaaks

De verhoging van de griffierechten is voorlopig van de baan. En dat hebben we te danken aan Gerrit Holdijk, het SGP-Eerste Kamerlid met de kenmerkende ernstige blik van een ouderling.

Enkel door zijn beslissende stem is het omstreden voorstel nu teruggetrokken.

Het waren dus niet de ludieke protesten in toga, niet de verontruste amicebriefjes aan Opstelten c.s. en ook niet de vermanende advertenties van de Zuidaskantoren in het blad *Mr.* die hier zoden aan de dijk hebben gezet. Integendeel, daar hebben ze in Den Haag grinnikend elkaars billen mee afgeveegd.

Nee, uitgerekend de partij van de theoretici, de Hollandse polderfundamentalisten, houden de deur voor de modale rechtzoekende open. Alsof onze Lieve-Heer hier zelf heeft ingegrepen.

Tot 2010 was de SGP nog opgejaagd wild wegens haar ongrondwettelijke statuten en discriminatie van vrouwen. Om de gereformeerden een hak te zetten zou het delict smalende godslastering uit het Wetboek van Strafrecht worden geschrapt. De partij was politieke *outcast*, een curieus rudiment uit de tijd van Guido de Brès en Johannes Calvijn.

Want de standvastige mannenbroeders onderschrijven nog altijd het volledige artikel 36 van de Nederlandse Gevolgsbelijdenis uit 1561, met de daarin

beschreven overheidstaak inclusief de missie: 'te weren en uit te roeien alle afgoderij en valse godsdienst, om het rijk des antichrists te gronde te werpen.'

Hun beginselprogramma laat aan grimmigheid niets te wensen over. Vdertje staat moet zijn stoute burgers flink kastijden: 'God heeft de overheid het zwaard in handen gegeven tot straf der bozen en bescherming der vromen.'

Ze zijn dan ook voor herintroductie van het beulzwaard om boosaardige nekken mee te klieven. En wat zegt de SGP over de rechtspraak? 'De rechtspraak behoort te geschieden naar beginselen, gegrond op het in de Heilige Schrift geopenbaarde recht des Heeren.'

Kijk, dat klinkt toch allemaal niet zo rechtsstatelijk.

Desondanks blijkt de SGP meer oog te hebben voor de rechtsbescherming van de burger dan het CDA-VVD minderheidskabinet, met een minister van Veiligheid en Justitie die iedere justitiabele als potentiële parasiet van het rechtsbedrijf ziet en een minister van Sociale Zaken die onlangs bij Pauw & Witteman namens de regering een even gouvernementele als simpele definitie van de rechtsstaat uitdraagt, excusez de kromme zin: 'Als je in een rechtsstaat leeft, zul je ook de wetten die je hebt gemaakt moeten uitvoeren.'

Gerrit Holdijk zal de geschiedenis kunnen ingaan als de Hansje Brinker van de rechtsstaat.

Onorthodoxe oplossingen zijn niet **taboe**

Het stelsel van tuchtrechtspraak staat onder druk. De kosten en het aantal zaken stijgen en na 2013 vervalt bovendien de huidige overheidssubsidie op de tuchtrechtspraak. Het College van Afgevaardigden besprak daarom in de vergadering van 30 maart mogelijkheden om de rechtspraak betaalbaar te houden.

Door Jan Pieter Nepveu

Het instellen van griffierechten werd door de Algemene Raad voorgesteld als een doeltreffende maatregel in het tuchtrecht. Wel vond landelijk deken Jan Loorbach het ‘een beetje ironisch’ dat de Orde zich druk maakt over de algemene griffierechten en daarna zelf iets soortgelijks voorstelt in de tuchtrechtspraak. Maar de problemen zijn nijpend en onorthodoxe oplossingen derhalve geen taboe. Griffierechten zouden een probaat middel zijn tegen te lichtzinnig en bij herhaling indienen van tuchtklachten.

Ook de Haagse afgevaardigden noemden het heffen van een beperkt griffierecht ‘zeer wenselijk’, omdat er een remmende werking op de klagers vanuit zou gaan. ‘Hoewel je dat natuurlijk niet hardop mag zeggen,’ aldus woordvoerder L. Baron van Utenhove. Binnen het college betoonde de fractie Rotterdam/Dordrecht zich hier een buitenbeentje. Ook Rotterdam heeft zeker ervaring

met ‘draaideurklagers’ maar deken B. Desloover is tegen het opwerpen van barrières. ‘Het is onwenselijk om de enkele kwaden als uitgangspunt te nemen en daaronder alle goeden te laten lijden.’

Over het geheel genomen bleek het college voorstander van het heffen van griffierechten in het tuchtrecht mits dat niet zou leiden tot uitsluiting van onvermogens. Mw. A. van Rossum (Arnhem) zag een taak voor de dekenen. ‘Wanneer een klager het griffierecht niet kan betalen, moet de deken die klacht kunnen overnemen.’

Maar wat zijn onzinzaken?

Een andere optie om de tuchtrechtspraak betaalbaar te houden, zou het veroordelen in de kosten kunnen zijn. De advocaat tegen wie een klacht gegrond wordt verklaard, draait dan op voor de kosten van de procedure. Dit idee van ‘de vervuiler betaalt’ kreeg in de Haagse fractie een warm onthaal. Rotterdam evenwel beschouwde een veroordeling in de kosten als een extra belasting. ‘Hooguit zouden

we iets voelen voor de veroordeling tot het vergoeden van de griffierechten, als die ingevoerd worden,’ aldus Desloover. De beroepsethiek moet zich kunnen blijven ontwikkelen, gaf Van Rossum uit Arnhem aan, omdat het nooit zeker is wat een advocaat wel of niet betaamt. ‘Die ontwikkeling komt onder druk te staan wanneer je als advocaat moet vrezen voor een tuchtrechtelijke kostenveroordeling.’ Volgens deken Kemper uit Amsterdam is het effect van alle besproken maatregelen volstrekt onzeker. Deskundigen in de hoofdstad hebben bijvoorbeeld gezegd dat je na invoering van griffierechten verlost zult zijn van een derde van alle onzinzaken. ‘Vervolgens hebben we eindeloos gediscussieerd over de vraag wat onzinzaken zijn.’

Loorbach besloot het agendapunt met de toezegging dat de gedachtewisseling zeker nog even mag voortduren, maar dat het beteugelen van de kosten in de tuchtrechtspraak niettemin grote urgentie heeft.

(advertentie)

JURIDISCH P A O

Juridisch Post Academisch Onderwijs Universiteit Leiden
Permanente nascholing van professionals in het recht

Opleidingen | Cursussen | Symposia | Incompany

Universiteit Leiden

www.paoleiden.nl

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

'Eén op één advocaten- advies te duur'

Foto: Shutterstock

Innovatie binnen het juridische systeem is nodig om de toegang tot het recht voor de gewone burger te vergroten, vindt het Hague Institute for the Internationalisation of Law (Hiil). Jaarlijks krijgt één op de acht wereldburgers te maken met een juridisch conflict, waarvoor een oplossing gevonden moet worden. Juristen en wetenschappers staken eind april op uitnodiging van Hiil tijdens het Innovating Justice Forum de koppen bij elkaar onder het motto Towards Basic Justice Care for Everyone.

Experts van over de hele wereld signaleerden zeven veelbelovende trends die de burger dichterbij het recht kunnen brengen, vertelt Maurits Barendrecht, initiator van het forum. 'Er is veel aandacht voor het vergroten van de capaciteit van mensen om zelf problemen op te lossen, door informatie en vaardigheden aan te bieden. Je ziet ook steeds vaker de inzet van paralegals of andere vormen van rechtshulp die een soort hybride vormen van de vroegere advocaat en de mediator. Men is minder op het conflict gericht en meer op het zoeken van een oplossing. Ten derde zie je dat best practices en protocollen worden uitgewisseld, als instrument om de kwaliteit van de rechtshulp te bewaken. Advocatenkantoren zouden moeten kijken naar processen om conflicten op te lossen. En hoe je daar vervolgens je geld mee kunt verdienen.' Want één ding is zeker, aldus Barendrecht: Eén advocaat voor één particuliere cliënt is een te duur model gebleken. Dat gaat het niet meer worden.'

Logboek Ambush

Michiel Pestman in Cambodja

Son Arun is mijn altijd goedlachse collega-advocaat. Met hem sta ik Nuon Chea bij. Door iedereen wordt hij *major* genoemd, binnen en buiten de rechtszaal.

In 1973 was onze *major* luitenant in het leger van Lon Nol, die aan het hoofd stond van een marionettenregime dat door de Amerikanen overeind werd gehouden in de strijd tegen de Rode Khmer, in die tijd een goed geoliede guerrillabeweging.

Major had de leiding over een uitgedunde legereenheid, die zich ergens langs de weg naar Phnom Pehn had ingegraven. De Amerikanen hadden hem geleerd hoe hij dat moest doen. De hoofdmacht aan de ene kant van de weg en de rest aan de andere kant.

Toen *major* op een goede dag een generaal zijn kant op zag vluchten, met de restanten van een *subdivision*, wist hij dat er onweer in de lucht was.

De Rode Khmer zat de generaal op de hielen en liep in de door *major* gelegde fuik. Hij heeft nog steeds geen idee hoeveel het er waren, maar ze waren allemaal in het zwart gekleed en voor de duvel niet bang. Ze bleven gewoon staan terwijl ze vanuit de lucht werden aangevallen, om hun geweren op de Amerikaanse vliegtuigen leeg te schieten.

De troepen van *major* werden omsingeld, terwijl de generaal en zijn *subdivision* de benen namen. Op de vijfde dag van de belegering werd het kleine kamp aan de overkant van de weg overlopen. Op de zesde dag begon het Amerikaanse moratorium op luchtaanvallen boven Cambodja.

Zonder Amerikaanse luchtsteun was het snel gedaan met de vesting van onze *major*. Hij zag een zwarte golf op zich af komen en zette het op een rennen, tegen de richting van de aanvallers in. De chaos heeft naar alle waarschijnlijkheid zijn leven gered. Halverwege sprong hij in een gat om dekking te zoeken, midden in een stapel lijken; zijn eigen soldaten.

Toen *major* eindelijk zijn eigen linies had bereikt, bleek dat zijn bodyguard en hij de enige overlevenden waren. Zijn volledige eenheid, ruim hondervijftig man, was door de Rode Khmer weggevaagd.

Hij glundert als hij het verhaal van zijn hinderlaag vertelt; het is zijn *finest hour*. Als ik hem zeg dat hij toch wel veel geluk heeft gehad, antwoordt hij: 'I was 'nt lucky, just smart.'

De ironie wil dat hij nu met mij Nuon Chea bijstaat, de belangrijkste nog levende leider van de Rode Khmer. Maar ironie is iets waar *major* mee heeft leren leven.

Intussen op het Binnenhof... ... is een griffierecht voor het EHRM van de baan

Door Marian Verburgh

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens wordt overspoeld met onzinklachten en dus moet de toegang worden beperkt. Zo meende (niet alleen) de Nederlandse regering. Daarom bevestigde zij begin maart¹ nog te streven naar beboeting van klagers die meermaals een kennelijk ongegronde klacht indienen (een Duits voorstel) en naar invoering van een griffierecht. Op nationaal niveau

wilde het kabinet kijken of disciplinaire maatregelen genomen konden worden tegen advocaten van klagers. Bij voorbeeld tegen een advocaat die een herhaald verzoek om oplegging van een voorlopige maatregel indient bij het EHRM nadat een eerder verzoek al is afgewezen en geen sprake is van nieuwe feiten; of tegen een advocaat die zo'n verzoek indient terwijl de vreemdeling inmiddels vrijwillig is teruggekeerd naar het land van herkomst of naar een derde land is vertrokken. De Minister van Veiligheid & Justitie zou daarover met de Orde van Advocaten en de Raad voor Rechtsbijstand gaan overleggen.

Drie weken later blijken de omstandigheden veranderd. Het Hof verwacht dank-

zij eerdere maatregelen de voorraad van 90.000 kennelijk niet-ontvankelijke zaken eind 2015 te hebben weggewerkt. In de onderhandelingen over de hervormingen van het EVRM is te weinig steun te vinden voor het griffierecht en voor het beboeten van notoire klagers. Daarom zal Nederland zich niet meer inzetten² om die opgenomen te krijgen in de zogenaamde Brighton Verklaring. Ook zal Nederland het voorstel tot invoering van verplichte procesvertegenwoordiging niet meer steunen.

Over de disciplinaire maatregelen tegen advocaten geen woord meer.

¹ Brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 5 maart 2012 aan de Eerste Kamer, Kamerstukken I, 2011–2012, 33 000 V, M.
Brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 7 maart 2012 aan de Tweede Kamer, Kamerstukken II, 2011–2012, 32 735, nr. 45.

² Brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 27 maart 2012 aan de Tweede Kamer, Kamerstukken II, 2011–2012, 32 317, nr. 114.

'Retoriek is macht'

In tien stappen naar een inspirerende speech of pleidooi, dat kan met *Het Speechboekje* van Huib Hudig. Piet Hein Donner, voor wie Hudig in het verleden speeches schreef, nam het eerste exemplaar in ontvangst.

De één is een natuurtaent, de ander bakt er niks van. Maar als Hudig iets duidelijk maakt, is dat het schrijven en uitspreken van een goede speech te leren is. Dat is hard nodig, aldus Hudig. 'We moeten al veel spreken, eigenlijk al meer dan we willen. En de meeste vinden het niet echt leuk.' Hudig verliet in 2004 de advocatuur om speechwriter te worden. Hij schreef de toespraak die Verdonk hield op de Dam na de moord op Theo van Gogh en tijdens de verkiezingen in 2010 schreef hij speeches en opinië artikelen voor Mark Rutte. Sinds begin dit jaar verzorgt Hudig via zijn bedrijf Speak to Inspire speechtrainingen.

'Beste speech ooit'

'Tijdens mijn werk als speechwriter kreeg

Foto: Mark Maathuis

ik een bepaalde handigheid en ontdekte zo een aantal wetmatigheden.' Dat werden de tien stappen, waarmee iedereen uit de voeten kan. Bewijs daarvoor werd geleverd toen Donner het woord nam in de Haagse Selexyz boekhandel. 'Ik heb deze speech zelf geschreven aan de hand van

het boekje. Het is de beste speech uit mijn hele carrière. Want een speech over speeches, die gaat natuurlijk over niets,' zei hij tot grote hilariteit van de ongeveer vijftig aanwezigen. 'Of het inspirerend is? Dat weet ik niet, maar het is wel verrassend.' Maar, zo benadrukte hij, goed kunnen speeches en spreekvaardigheid zijn van levensbelang in een democratie. 'Je moet overtuigen. Retoriek is macht, dat wisten de Oude Grieken al.'

Ook voor advocaten, die toch bij uitstek geoefend zouden moeten zijn in het spreken in het openbaar, kan zijn boek toegevoegde waarde hebben, zegt Hudig. 'Een pleidooi maakt meer indruk door een goede opbouw en stijl. Ook moet je je als advocaat in de rechtszaal goed bewust zijn van je publiek. Maar denk ook aan de advocaten die presentaties voor cliënten of prospects moeten geven. Je moet een verhaal vertellen, een visie geven of inspireren, dat is ook voor advocaten uitermate belangrijk.'

‘We willen de losse onderdelen beter op elkaar laten aansluiten’

Advocatenopleiding verandert grondig

Meer ethiek, vaardigheden en keuzemogelijkheden. De Beroepsopleiding (BO) en de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO) samengevoegd tot een driejarige opleiding. En een externe instantie die het onderwijs verzorgt. De nieuwe advocatenopleiding krijgt steeds meer vorm.

Door Sabine Droogleever Fortuyn

‘De opleiding mag best wat zwaarder worden. Het is te veel lang leven de lol,’ zegt Renee Huijsmans (28), advocaat-stagiaire bij Goorts & Coppens Advocaten in Helmond. Sinds oktober 2011 maakt zij onderdeel uit van de klankbordgroep bestaande uit onder meer rechters, advocaten, onderwijskundigen en een directeur van een kunstacademie. De groep brainstormt over de invulling van de ‘Nieuwe Stagiaire Opleiding’ en voedt op deze manier de projectgroep van de Orde van Advocaten.

Aan de hand van de aanbevelingen in het rapport van Commissie-Kortmann werkt de Orde aan het tot stand brengen van de nieuwe opleiding die in 2013 van start moet gaan. Een van de grote veranderingen is dat de Orde het verzorgen van de opleiding gaat uitbesteden aan een externe instantie. In het najaar wordt besloten welke organisatie dat stokje van de Orde overneemt. Een stichting, bestaande uit de Orde en vertegenwoordigers van alle rechtenfaculteiten in Nederland, gaat de uitvoerende instantie aansturen.

Een driejarige opleiding

Daarnaast wordt de opleiding inhoudelijk grondig gereorganiseerd. Op dit moment bestaat de advocatenopleiding uit de Beroepsopleiding (BO) van een jaar en de tweejarige Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO). De twee opleidingen worden geïntegreerd in de driejarige Nieuwe Stagiaire Opleiding. Deze samenvoeging is volgens projectleider Tim van der Rijken bedoeld om ‘de opleiding te stroomlijnen.

Foto: Shutterstock

We willen de losse onderdelen beter op elkaar laten aansluiten.’

De aankomende advocaat-stagiaire krijgt verdeeld over drie jaar vaardigheids- en ethiekvakken en algemeen procesrecht. ‘Nu krijgen stagiaires alleen ethiekvakken gedurende het eerste jaar van hun opleiding,’ zegt projectcoördinator Michelle van Driel. ‘We willen die vakken verspreid over drie jaar laten doorlopen. Dat is belangrijk voor de vorming van de beroepsattitude.’

De nieuwe opleiding zal uit drie inhoudelijke leerlijnen bestaan: bestuurs-civiel- en strafrecht. Hieruit moeten stagiaires een keuze maken voor een major- en een minor-richting. Bovendien kunnen stagiaires, als ze dat willen, ook nog keuzevakken volgen in de richting van de derde leerlijn. Het is dus niet meer zo dat iedere stagiaire dezelfde, algemene, opleiding krijgt. Stagiaires kunnen zich specialiseren of juist kiezen voor een meer generalistische opleiding.

Accreditatie

Behalve de externe opleidingsinstantie, krijgen andere instanties de mogelijk-

heid een leerlijn te verzorgen. Ze moeten daarvoor wel aan de door de stichting gestelde eisen voldoen en worden geaccrediteerd. Een deel van de opleiding wordt dus geliberaliseerd. Het College van afgevaardigden, het ‘advocatenparlement’, heeft hier op 30 maart mee ingestemd. Het is mogelijk dat bijvoorbeeld de bestaande interne opleidingen, De Brauwery en de Law Firm School van kantoren op de Amsterdamse Zuidas zo’n accreditatie krijgen.

De opbouw van de Nieuwe Stagiaire Opleiding staat inmiddels zo goed als vast. Aan de exacte invulling ervan wordt momenteel nog gewerkt. Welke kennis en vaardigheden moeten stagiaires na drie jaar beheersen? Hoe moet de stof worden verdeeld over de drie jaar? En hoe wordt er getoetst? Daar wordt nog een weg in gezocht. Mogelijk gaat de verbetering van de opleiding, met een intensievere begeleiding, gepaard met extra kosten. ‘Maar de opleiding moet wel betaalbaar blijven. Er moet dus een afweging worden gemaakt tussen de hoogte van de extra kosten en hetgeen het oplevert,’ zegt Van der Rijken.

Cursuskalender juni

VSO-cursussen

Beslag- en executierecht 4 en 5 juni	13 VSO/PO-punten Den Dolder
Huurrecht 6 en 20 juni	11 VSO/PO-punten Utrecht
Contracten maken en beoordelen deel 1 7 en 8 juni	18* VSO/PO-punten Zeist
Contracten maken en beoordelen deel 2 15 juni	* waarvan 6 voor deel 2 Zeist
Jeugdstrafrecht in beweging 11 en 12 juni	13 VSO/PO-punten Wolfheze
Aansprakelijkheid en schadevergoeding 13 en 17 juni	11 VSO/PO-punten Utrecht
Arbeidsrecht 14 en 15 juni	13 VSO/PO-punten Den Dolder
Beslag- en executierecht 18 en 19 juni	13 VSO/PO-punten Zeist
Algemeen bestuursrecht Nieuw 21 en 22 juni	13 VSO/PO-punten Den Dolder
Intellectuele eigendom basis 25 en 26 juni	13 VSO/PO-punten Den Dolder
Balansanalyse en waardebeoordeling 28 en 29 juni	13 VSO/PO-punten Den Dolder

PAO-cursussen

Schade begroten vanuit een financieel-juridisch perspectief 5 juni	6 PO-punten Amsterdam
Fiscale actualiteiten voor arbeidsrechtadvocaten en -juristen 7 juni	5 PO-punten Utrecht
Actualiteiten Verbintenissenrecht 7 juni	4 PO-punten Nijmegen
Finale geschillenbeslechting 7 juni	3 PO-punten Nijmegen
«JOR» Actueel Insolventie, financiering en zekerheden 13 juni	4 PO-punten Amsterdam
Actualiteiten Vreemdelingen- en vluchtelingenrecht 13 juni	6 PO-punten Nijmegen
Erfrecht/Huwelijksvermogensrecht actueel 19 juni	6 PO-punten Nijmegen
«JOR» Actueel Effectenrecht 21 juni	4 PO-punten Amsterdam
Ruimtelijk bestuursrecht in de praktijk 21 juni	6 PO-punten Nijmegen
Actualiteiten Insolventierecht 26 juni	6 PO-punten Utrecht
Renovatie in het huurrecht – bedrijfsruimte 28 juni	4 PO-punten Utrecht
«JOR» Actueel Ondernemingsrecht 28 juni	4 PO-punten Amsterdam

Het CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

www.cpo.nl

Centrum voor Postacademisch Juridisch Onderwijs

Actualiteiten

Agenda

ACTUALITEITEN JEUGDSTRAF

Op 8 mei kunt u zich in het Congrescentrum Jaarbeurs te Utrecht in één middag laten voorlichten over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van het jeugdstraf(proces)recht en het jeugdbeschermingsrecht. Oud vicepresident/kinderrechter Sonja de Pauw Gerlings en Goos Cardol van onder meer de Raad voor de Kinderbescherming plaatsen de diverse nieuwe wettelijke regelingen en arresten in een context. Kosten voor de bijeenkomst bedragen 445 euro en deelname levert 4 NOVA-punten op. Voor meer informatie zie de website www.kerckebosch.nl.

SYMPOSIUM PARTNER- EN KINDERALIMENTATIE

Wat zijn de knelpunten en wat kan beter in de kinder- en partneralimentatie? Die en andere vragen staan centraal tijdens het symposium op 9 mei van het Amsterdams Centrum voor Familie Recht, de Rechtbank Amsterdam en de Stichting Opleiding Advocaten. De bijeenkomst aan de Parnassusweg 220 duurt van 10.00 tot 17.00 uur. Meer informatie en het volledige programma van het symposium staat op de website www.advocatenorde-amsterdam.nl.

TVR-SYMPOSIUM

Piraterij, samenloop van verzekeringen, *warranties* en *conditions* in het Engelse zeeverzekeringsrecht. Deze en andere onderwerpen komen op 11 mei aan bod tijdens het symposium van het *Tijdschrift Vervoer & Recht* over Maritieme- en Transportverzekering. Plaats: Zalmhuis, Schaarwijk 396 te Rotterdam. De toegang kost 195 euro en voor abonnees van het *Tijdschrift Vervoer & Recht* 149. Voor meer informatie zie www.uitgeverijparis.nl. Aanmelden kan via mailadres info@uitgeverijparis.nl.

'RECHT EN MEDIA'

Hoe vullen de media en het recht elkaar aan? Hierover organiseert de Leidse studievereniging Mordenate College op 11 mei 2012 een congres. De ochtend bestaat uit een vijftal lezingen. Persvrijheid tegenover privacy, civiele aansprakelijkheid, ethiek en de positieve invloed van de media op het recht, zijn onderwerpen die de revue zullen passeren. Het congres vindt plaats tussen 9.00 en 18.00 uur en deelname kost 200 euro. Voor meer informatie en aanmelding kunt u terecht op de website www.mordenatecollege.nl/congres.

LEVE HET HERSTELRECHT

Op 14 mei vindt de eerste uitreiking van de tweejaarlijkse Bianchi-prijs plaats. Deze wordt toegekend aan instellingen en personen die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor de verbreiding en toepassing van het Herstelrecht in Nederland. Voorafgaand aan de prijsuitreiking wordt onder leiding van publicist en ombudsman Pieter Hillhorst met parlementariërs gedebatteerd over de Herstelrecht in de rechtspraak. De bijeenkomst in de Rode Hoed aan de Amsterdamse Keizergracht 102 begint om 20.00 uur. De kosten zijn 10 euro. Voor meer informatie zie de website www.rodehoed.nl/nl/programma.

TAPPEN IN OPSPORING

Dat is het onderwerp van het seminar van het *Centre for Information and Research on Organised Crime* op 23 mei. Wat weten we over de inzet van de telefontap in de opsporingspraktijk? Dat is een van de vragen die tijdens de bijeenkomst aan bod komt. Het seminar vindt plaats in de Raadzaal van Universiteit Utrecht, Achter Sint Pieter 200. Aanvangstijd: 9.30 uur en de bijeenkomst duurt tot 17.15 uur. Meer informatie via 030-253 71 25, per email: ciroc@uu.nl of via de website www.ciroc.nl.

‘Bezuinigingsplan te weinig afgewogen’

SGP-senator Gerrit Holdijk zal het voorstel ter verhoging van de griffierechten tegenhouden als het in zijn huidige vorm de Eerste Kamer bereikt. Maar principieel tegen een verhoging van de eigen bijdrage is hij niet. ‘Gezien de tarieven in de advocatuur kun je moeilijk roepen dat recht goedkoop moet zijn.’

Door Tatiana Scheltema

‘Ik ben heel benieuwd of de Tweede Kamer nog kans ziet fundamentele veranderingen in dit voorstel aan te brengen,’ zei de bedachtzame Holdijk twee weken geleden in het televisieprogramma *Nieuwsuur*. ‘Met het voorstel dat er nu ligt, kan ik zonder meer níét akkoord gaan.’ Holdijk deed zijn uitspraak op de dag dat het wetsvoorstel in de Kamer besproken zou worden. Op verzoek van de coalitiepartijen werd de behandeling plotseling uitgesteld, waarmee de invoering van een nieuw stelsel per 1 juli voorlopig van de baan lijkt.

Te weinig afweging

Voortekenen waren er al: in februari onderschreef Holdijk de motie die Pia Lokin-Sassen (CDA) indiende naar aanleiding van de lauwe kabinetsreactie op het rapport van de Staatscommissie Grondwet. In deze motie, die met algemene stemmen werd aangenomen, roept de senaat het kabinet op om mede gelet op ‘de voorstellen tot kostendekkende griffierechten een artikel in de Grondwet op te nemen, waarbij een algemeen recht op een eerlijk proces voor een onafhankelijke rechter wordt opgenomen’.

Het grootste bezwaar van Holdijk tegen het huidige voorstel is dat het puur uit bezuinigingsmotieven is geboren. ‘Het is te weinig afgewogen. Voor een aantal typen zaken en inkomenscategorieën worden naar mijn idee te forse drempels opgeworpen.’ Holdijk noemt de voorgestelde tarieven in het bestuurs-

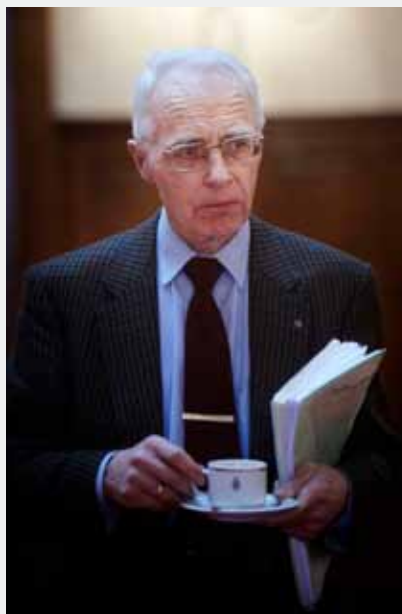

Foto: Martin Beekman / HH

Hand in eigen boezem

Dat gezegd hebbende, ziet Holdijk toch geen ‘heel harde rechtsstatelijke argumenten’ om te zeggen dat er helemaal niet door middel van hogere griffierechten bezuinigd mag worden. ‘Waarom zouden we alles verhogen en de griffierechten niet?’

Daarom vindt de noodkreet van de sociale advocatuur, dat de weg naar de rechter door de bezuinigingen op de gefinancierde rechtshulp in combinatie met hogere griffierechten voor de laagste inkomens wordt afgesneden, bij Holdijk weinig gehoor. ‘Er wordt wel op gefinancierde rechtshulp bezuinigd, maar je ziet dat het meeste toch wordt teruggedraaid ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel. En gelukkig wordt er bij de toewijzing ook steeds kritischer gekeken. Dáár moet het gebeuren.’

Problemen zullen zich voordoen bij de personen en bedrijven die net niet voor gefinancierde rechtshulp in aanmerking komen. Daar mag de advocatuur de hand in eigen boezem steken. ‘Als ik de tarieven van advocaten van vijftientig jaar geleden vergelijk met nu, kun je toch niet altijd roepen dat recht goedkoop moet zijn? Ik vind de tarieven in de advocatuur over het algemeen buitengewoon fors. Ook dat betrekken mensen in hun kostenbatenanalyse. De advocaten die zaken echt pro Deo deden zijn inmiddels allemaal gestorven en ik heb nog geen nieuwe gezien.’ Het wetsvoorstel staat overigens eind mei alweer ingeland.

recht, een rechtsgebied waar hij in zijn loopbaan als zelfstandig juridisch adviseur vaak mee te maken heeft gehad. Hij bedrijft dan ook geen partijpolitiek, zegt Holdijk. Maar het knelt met zijn rechtsstatelijk geweten dat de overheid zich via de heffing van griffierechten een ‘veilige vluchthaven’ zou trachten te verschaffen. ‘Als op een overheidsbesluit gerechtvaardigde kritiek van welke aard dan ook mogelijk is, moet die overheid geen dusdanig hoge financiële drempels opleggen dat mensen zeggen: “Ik begin er niet aan.” Het is te simpel voor de overheid om de toegang tot een proces tegen diezelfde overheid op die manier maar van zich af te werpen. En ook de schijn dat dat het geval zou zijn dient zij te vermijden.’

Advocaten voor advocaten

De snelste advocaat loopt voor *Lawyers for Lawyers*

Advocaten die meelopen met de *Royal Ten* in Den Haag steunen daarmee rechtstreeks de stichting Advocaten voor Advocaten (L4L). De stichting is blij met dit initiatief van de jongere garde. 'We wilden laten zien dat je zelf ook iets kunt doen.'

Door Tatiana Scheltema

Meer dan tweehonderd advocaten – en hun medewerkers – van zestig kantoren lopen op zondag 13 mei mee met de *The Hague Royal Ten*, die dit jaar voor de zestiende keer wordt georganiseerd rond Paleis Huis Ten Bosch in Den Haag. Het inschrijfgeld komt rechtstreeks ten goede aan L4L.

Zoals goede ideeën wel vaker tegelijkertijd op verschillende plekken ontstaan, heeft ook dit plan meerdere vaders en moeders. Claire Mulder en Martine Beijerman, advocaat bij ARBOR advocaten, respectievelijk promovenda staatsrecht aan de Universiteit van Amsterdam, werden geïnspireerd door het *Basic Principles Event* van L4L eind november 2011 bij De Brauw. Daar raakten ze in gesprek met L4L-directeur Adrie van de Streek. 'Wij vinden het fantastisch wat zij doen,' zegt Mulder. 'Vergeleken met sommige landen verkeert de advocatuur in Nederland in een luxueuze positie, maar dat realiseert niet iedereen zich. Wij wilden de stichting

Foto: Sdu Royal Ten

daarom onder de aandacht brengen door mee te doen aan de Dam tot Damloop. Toen bracht Adrie ons in contact met Berend Broerse van Sdu Uitgevers die al bezig was met De Snelste Advocaat. We besloten de krachten te bundelen. Je kunt beter één ding ontzettend goed doen, dan meerdere maar half.' Als hoofdsponsor neemt Sdu T-shirts, hardloopmeters en natuurlijk de feestelijkheden bij de finish voor haar rekening.

Broerse, inmiddels uitgever, kent de stichting nog uit de jaren negentig, toen hij zelf advocaat was in Den Haag. 'Destijds werd er jaarlijks een veiling georganiseerd voor de stichting. Daar kwam Wil-

lem van Manen altijd naartoe, met een koffertje vol pinguïndassen en – boekjes. En die signeerde hij dan. Zodoende kwam ik al heel snel op de stichting.'

L4L-directeur Van de Streek is dolblij dat de stichting op deze manier meer bekendheid krijgt, juist bij de jongere generatie. 'Dat mensen bereid zijn om echt iets te doen vind ik ontzettend gaaf. Natuurlijk zijn we ook blij met de grote en kleine bedragen die we maandelijks van kantoren en individuele advocaten ontvangen. Maar dit enthousiasme geeft gewoon ontzettend veel energie.'

(advertentie)

Kantoor ter overname

Aangeboden ter overname:

een lopende (eenmans) praktijk inclusief nette (gehuurde) kantoorruimte op een locatie tussen Den Haag en Rotterdam.

Prima opstap voor een advocaat medewerker die zelfstandig praktijk wil gaan voeren.

Reacties aan: advertentie.juridisch@sdu.nl
o.v.v. 'kantoor ter overname'

ALT KAM BOER ADVOCATEN

CIVIELE CASSATIE ?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging
- zie onze website voor voorbeeldzaken

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag
Tel.: 070 - 358 94 79, fax: 070 - 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

Ik ben 3

*en wil een collectief
pensioen met lage en
transparante kosten*

***Ontdek Het Nieuwe Pensioen
van De Goudse***

*Duidelijk. Betaalbaar. En voor alle
bedrijven vanaf 1 medewerker*

De Goudse biedt oplossingen voor elke ondernemersleeftijd.

Je wilt precies weten hoeveel je per maand kwijt ben aan de pensioenregeling voor je medewerkers. De Goudse begrijpt dat en introduceert daarom Het Nieuwe Pensioen. Dat is een pensioen voor alle bedrijven vanaf 1 medewerker. Met vaste maandelijkse kosten per deelnemer zonder aanvullende uitgaven. Kijk op www.hetnieuwepensioen.nl of vraag het je verzekeringsadviseur.

De Goudse helpt ondernemers verder.

de Goudse

Vijf advocaten over hun functie als rechter-plaatsvervanger

‘Je wordt er een **betere advocaat van**’

Word je gevraagd, dan kun je als advocaat bijna niet weigeren rechter-plaatsvervanger te worden. En eenmaal achter de tafel gezeten, blijken advocaten de vaardigheden snel onder de knie te krijgen. Maar fulltime recht spreken blijft een brug te ver.

Door Michel Knapen

Gepokt en gemazeld in de advocatuur is hij. Maar op een dag vindt hij zichzelf áchter de tafel, met advocaten tegenover zich. De officier van justitie, niet langer zijn natuurlijke tegenstrever, is plotseling gelijkwaardig en partijdigheid maakt plaats voor neutraliteit. In hoeverre moet de advocaat die als rechter-plaatsvervanger optreedt een knop omzetten?

‘Ach,’ zegt Piet Peters, advocaat bij JPR (Deventer) en rechter-plaatsvervanger in Amsterdam. ‘Als advocaat vaar je niet blind op je cliënt. Je wilt weten wat er is gebeurd en hoort verhalen van de andere kant. Dat doe je als rechter ook. Verder ben ik zes jaar deken in Zwolle geweest en dat leunt qua vaardigheden tegen het rechtersvak aan.’

‘Het vereist een omslag in denken,’ zegt Petra Charbon, advocaat bij Bergh Stoop & Sanders (Amsterdam) en kantonrechter-plaatsvervanger in Haarlem, ‘maar dat ging me verrassend gemakkelijk af. Als twee vrienden ruzie hebben, kun je toch óók beide partijen aanhoren en bemiddelen?’

Ook voor Annemarie Verhagen bleek de rechtersrol niet zo’n probleem. ‘Ik heb jarenlang als gerechtssecretaris gewerkt’, zegt de advocaat bij Bogaerts & Groenen (Boxtel) en rechter-plaatsvervanger in Dordrecht. ‘Daarvan heb ik

geleerd om objectief te oordelen. Juist als advocaat heb ik moeten leren om te focussen op redelijkerwijs bepleitbare standpunten en daarvoor te gaan. In beide rollen ben ik me goed bewust van de pet die ik op heb.’

Foto: Ronald Brokke

**Van Solinge:
‘Ik ben meer
bedacht geworden
op processuele
valkuilen’**

Charbon: 'Als twee vrienden ruzie hebben, kun je toch óók beide partijen aanhoren en bemiddelen?'

sinds 1994 daar ook rechter-plaatsvervanger. 'Toen ik in '94 werd gevraagd, was er bij de rechtbank een grote achterstand. Twintig advocaten werden gezocht om rechter-plaatsvervanger te worden, vooral om voorlopige getuigenverhoren af te nemen. Ik vond het eerzol dat ik ook was geselecteerd. Ik had er nooit om gevraagd en was ook nooit op dat idee gekomen. Maar als ze je vragen, dan kun je dat niet weigeren en dat wilde ik ook niet.'

Of neem Piet Peters, nu 67 en sinds 1972 advocaat. Vier jaar geleden overleed zijn echtgenote en een voormalig kantoorgenoot, op dat moment rechter in Amsterdam, vond dat het goed voor Peters zou zijn als hij 'er een baantje bij kreeg'. Ook Peters noemt dat aanbod 'eerzol. Ik heb altijd gedacht: een advocaat kan niet tegelijkertijd rechter zijn. Maar het is ook wel eens aardig om aan de andere kant van de tafel te zitten'.

Bij Petra Charbon, arbeidsrechtadvocaat sinds 1982, komt in 2002 het verzoek ook toevallig langs. 'Het leek me wel aardig om dat eraan te doen, niet in plaats van.' Er volgt een gesprek met de groep van kantonrechters in Haarlem, de president van de Rechtbank Haarlem en een procedure bij de commissie Aantrekken leden rechterlijke macht. Ze doet als kantonrechter alleen arbeidsrecht en kort gedingen, gedurende één dagdeel per maand en dan drie à vier zaken.

Annelies van Solinge, familierechtadvocaat sinds 1991 werd door een oud-kantoorgenoot, die raadsheer is geworden, bij het Hof 's-Hertogenbosch aanbevolen. 'Eervol, maar ik heb niet actief achteraan gezeten. Drie jaar geleden werd ik echter gebeld of ik nog interesse had.' Er volgt een gesprek met de sectorvoor-

Annelies van Solinge, advocaat bij Van Benthem & Keulen (Utrecht) en rechter-plaatsvervanger in 's-Hertogenbosch had in het begin meer moeite met die rolwisseling: 'Ik keek te veel met een advocatenblik naar zaken. Bij een boedelverdeling ontdekte ik in de producties soms stukken waarvan ik me afvroeg: waarom heeft de advocaat daarover niets gezegd, is hij dat soms vergeten? Mijn collegeraadsheren waren duidelijk: als advocaat kun je detective zijn maar als raadsheer

niet. Wij gaan geen verborgen stukken boven water halen voor die advocaat.'

Eervol

De rechterlijke macht kan de enorme stroom zaken niet meer aan en maakt al jaren gebruik van rechter- en raadsheren-plaatsvervangers (zie kader 'Doe geen zaken van kantoorgenoten.') Daar gaan geen ingewikkelde procedures aan vooraf en de meesten rollen er zo in.

Neem Peter de Bruijn, sinds 1986 bij Holla Advocaten in 's-Hertogenbosch en

»

Foto: Erik van der Buijt

Verhagen:
‘In beide rollen
ben ik me goed
bewust van de pet
die ik op heb’

zitter en ze moet enkele referenties opgeven, zoals de Utrechtse deken. Verder geen commissies of assessment. ‘Ik had kennelijk een staat van dienst waardoor ik zo kon beginnen.’

De route die Annemarie Verhagen, advocaat sinds 2005, doorloopt, is anders. Daarvoor is ze gerechtssecretaris bij de rechtbank en later bij het Hof 's-Hertogenbosch. In 2010 polst ze de Rechtbank Dordrecht of ze daar als plaatsvervanger aan de slag kan. ‘Het proces had ik van dichtbij meegemaakt en dat was me goed bevallen.’ Na gesprekken met de voorzitter van de sector strafrecht, de rechtbankpresident en andere rechters doet ze in november 2010 haar eerste zitting. Gemiddeld werkt ze één dag in de maand op de rechtbank, wat goed te combineren is met haar aanstelling van vier dagen per week als advocaat.

On the job

Van rechter-plaatsvervangers wordt verwacht dat ze inhoudelijk sterk zijn. Andere specifieke rechterlijke vaardigheden worden vooral *on the job* geleerd. Zo was De Bruijn aanwezig op een eendaagse bijeenkomst, samen met de andere

plaatsvervangers in spe. ‘Die dag kregen we een reader met achtergrondinformatie en dat was het eigenlijk wel. Getuigenverhoren had ik al veel gedaan, maar niet in de rol van rechter. Dat vereist weer specifieke kennis en vaardigheden. Wat doe je met een kennelijk leugenachtige getuige? Stap je direct naar het Openbaar Ministerie? Ga je schorsen? Wat doe je als een notaris zich beroept op zijn verschoningsrecht? Wat als een partij niet komt opdagen, of hij komt zonder advocaat? Dat moest je even in de vingers krijgen.’ Charbon wilde haar plaatsvervangerschap langzaam opbouwen. Eerst schreef

Ruim 250 advocaten zijn plaatsvervanger

Bij de gerechtshoven werken méér plaatsvervangers dan bij de rechtbanken. Volgens de Raad voor de rechtspraak zijn er 492 rechter-plaatsvervangers; 126 van hen zijn advocaat. Er zijn 598 raadsheren-plaatsvervangers, onder wie 128 advocaten. Plaatsvervangers worden – net als ‘vaste’ rechters – voor het leven benoemd.

ze enkele vonnissen van rolzaken, ‘toch ook een vak apart.’ Een ervaren rechter nam haar in het begin onder zijn hoede en tijdens haar eerste zitting zat een rechter in een hoekje mee te kijken. ‘Daarna kon ik het wel alleen, zeiden ze. Vanaf toen ging het ook goed.’ Ook Van Solinge werd niet opgeleid voor haar raadsheer-plaatsvervangerschap. ‘Bij het hof zit je in een kamer met twee andere raadsheren – voorzitter kun je niet zijn, dat is voor plaatsvervangers niet toegestaan. Je opleiding vindt zo in de praktische plaats en dat is nog steeds gaande.’

Peters heeft wel een korte opleiding achter de rug. Hij trad in 2008 aan, net toen de overheid fors inzette op fraudebestrijding. Peters deed veel strafzaken en handelde later veel faillissementen af. Fraudezaken zitten hem gegoten en veel training krijgt hij dan ook niet. ‘Een week lang werd ik bijgespijkerd op het gebied van strafprocesrecht. In de meervoudige strafkamer ben ik geen voorzitter dus dat maakt het eenvoudiger.’

Grenzen bewaken

Rechter-plaatsvervanger word je omdat je wordt gevraagd en omdat het eervol

is, niet vanwege het (weinig) geld. 'Daar hoeft je het niet voor te doen,' zegt Charbon. 'Je krijgt een paar honderd euro en dat is inclusief de voorbereidingen en het schrijven van de vonnissen.'

Een belangrijker bijkomstigheid is dat advocaten er van leren. 'Je kijkt als het ware naar je eigen vak,' aldus Charbon. 'Zo steek je als plaatsvervanger veel op over andere advocaten. Deze hebben weleens de neiging rond te kijken als de tegenpartij aan het woord is, want die heeft zogenaamd niks interessants te melden. Voor een rechter komt dat niet goed over. Je moet betrokken en beleefd zijn en de ander niet onderbreken. Omdat je er bewust

van wordt hoe rechters naar je kijken, heb ik veel geleerd over omgangsvormen en pleitvaardigheden.'

'Meer dan ik me al realiseerde moeten advocaten hun standpunt goed onderbouwen of het standpunt van de wederpartij goed bestrijden', vult Van Solinge aan. 'Ik ben ook meer bedacht geworden op processuele valkuilen: verlies je niet te veel in je cliënt, denk ook aan het recht. Juist door het herkennen van die valkuilen kun je als plaatsvervanger een betere advocaat worden. Je leert ook dat sommige inspanningen die je als advocaat voor je cliënt verricht niet altijd even efficiënt zijn.'

Dat is ook de ervaring van Verhagen. 'Je ziet weleens advocaten te veel meegaan met hun cliënt waarmee zij die juist te kortdoen. Als advocaat moet je argumenten uitbuiten maar ook je grenzen bewaken. Een niet-onderbouwd standpunt heeft geen meerwaarde, dat zie je scherper als je ook plaatsvervanger bent.'

Anderzijds leert de plaatsvervanger ook veel over de rechterlijke macht. 'Achter de tafel zit iemand die wil begrijpen hoe de zaak in elkaar steekt', weet Charbon sinds ze kantonrechter-plaatsvervanger is. 'Je moet als advocaat dan niet te gewichtig willen doen. Je verhaal moet zinnige informatie bevatten, niet te lang en niet te gedetailleerd zijn. Meer dan ik me tot voorheen realiseerde, moet je de rechter zien te overtuigen. Als je je op zo'n manier beter kunt inleven, dan word je als rechter-plaatsvervanger een betere advocaat.'

Foto: Rob Voss

Peters:
'Het is aardig om
aan de andere
kant van de tafel
te zitten'

'Doe geen zaken van kantoorgenoten'

Rechter- en raadsheer-plaatsvervangers mogen – net als 'gewone' rechters en raadsheren – geen zaken behandelen waarbij hun (vroegere) partners en nauwe bloed- en aanverwanten zijn betrokken. Dat geldt ook voor mensen uit hun persoonlijke en zakelijke kennissenkring en voor mensen die hij kent uit andere nevenfuncties én voor mensen uit nevenfuncties van (ex-)partners en nauwe bloed- en aanverwanten. Dat staat in de Leidraad onpartijdigheid van de rechter van de Raad voor de rechtspraak.

Is de rechter-plaatsvervanger een advocaat, dan mag deze geen zaken behandelen waarin een kantoorgenoot optreedt of is opgetreden. Het begrip 'kantoorgenoot' moet ruim worden opgevat: het omvat ook collega's van andere vestigingen en collega's van eerdere kantoren waar de plaatsvervanger als advocaat werkte. Advocaten mogen ook geen rechter-plaatsvervanger worden in hetzelfde arrondissement of als raadsheer-plaatsvervanger in hetzelfde ressort aan de slag gaan. Dat is doorgaans geregeld in lokale protocollen van rechtbanken en hoven.

Foto: Erik van der Burgt

Belangenverstrengeling

Maar een advocaat die tevens rechter is, in hoeverre kan dat? Rechters mogen dan nevenfuncties hebben – zelfs de functie van advocaat is toegestaan – maar regels moeten voorkomen dat plaatsvervangers in een belangenconflict geraken (zie kader ‘Ruim 250 advocaten zijn plaatsvervanger’). In de praktijk komt dat zo goed als nooit voor, laten de geïnterviewden in koor weten.

Peters en Van Solinge geven aan nooit een kwestie rond belangenverstrengeling te hebben meegemaakt. Natuurlijk komen ze weleens advocaat tegen die ze kennen, maar dat is geen punt. Wie lang advocaat is, kent nu eenmaal veel soortgenoten. ‘En dan zouden we dit werk dus niet mogen doen,’ zeggen Peters en Van Solinge eenstemmig.

Verhagen wilde onduidelijkheden juist voor zijn, zegt zij. ‘Ook om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen, heb ik gekozen voor Dordrecht. Als advocaat had ik daar nooit zaken gedaan. Zie ik als plaatsvervanger een voormalige cliënt op de rollijst staan, dan wil ik die zaak niet doen. En strafrechtadvocaten uit mijn arrondissement ben ik nog niet tegengekomen. In de praktijk speelt die belangenverstrengeling dus niet.’

Charbon komt weleens een ‘bekende’ tegen, zegt zij. Zo was bij een zaak een advocaat betrokken met wie ze in een be-

De Bruijn: ‘Als ze je vragen, dan kun je dat niet weigeren’

stuur zit. ‘Of ik een zaak kan behandelen hangt ervan af of ik het zelf wel wil en of de buitenwereld het snapt als ik dat doe. Het enkele feit dat ik een advocaat ken, is geen reden om een zaak niet te behandelen. Maar toen ik hieraan begon, heb ik een lijst opgesteld van advocaten die ik te goed ken en wiens zaken ik daarom niet doe.’

Het strengere beleid van de laatste jaren (zo mag je niet langer plaatsvervanger zijn in het arrondissement waar je ook advocaat bent) heeft De Bruijn aan den lijve ondervonden. Dertien jaar was hij actief als advocaat én plaatsvervanger in 's-Hertogenbosch, ook al deed hij alleen getuigenverhoren. ‘Op de ene dag kon ik als advocaat met een andere advocaat praten, de volgende dag ontmoette ik hem in mijn rol als rechter. Niemand voelde zich daar ongemakkelijk bij. Advocaten hebben respect voor elkaar en voor rechters, ook als een advocaat de pet van rechter op heeft. Het bezwaar van belangenverstrengeling leeft niet in de advocatuur.’

Buiging

De Bruijn is sinds vijf jaar niet meer actief als plaatsvervanger. ‘Maar ik ben voor het leven benoemd, dus ik zou het ook elders kunnen doen. Dat is me ook aangeboden, maar ik wil niet lang voor zittingen hoeven reizen. Dat kost me te veel tijd. Maar daarmee loop ik wel het kerstpakket van de rechtbank mis,’ lacht hij. Ook Charbon staat op ‘non-actief’. Nu de vaste rechters het werk af kunnen, is er in Haarlem momenteel geen behoefte aan kantonrechter-plaatsvervangers.

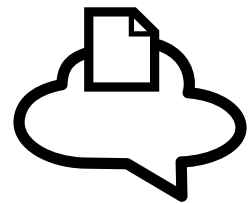
Peters, sinds vier jaar met plezier rechter-plaatsvervanger, krijgt er steeds meer lol in. ‘De rechterlijke macht is een prettige wereld, met aardige mensen die hun werk gedegen doen. Dat ervaar je écht als je hier bent aangesteld. Ik heb nooit het gevoel gehad dat je op te tellen moet passen. In de advocatuur is dat weleens anders.’ Op dit moment heeft hij minder dan één keer per maand een zittingsdag, ‘maar ik zou het graag wat vaker doen.’ Ook De Bruijn vindt het rechtersvak een ‘mooi beroep,’ al sinds zijn eerste werkdag. Als jonge rechter stond hij tegenover een oudere advocaat. Zodra die De Bruijn zag, klakte hij zijn hakken tegen elkaar en maakte een kleine buiging. ‘Dat was niet nodig, maar wel mooi,’ zegt De Bruijn. ‘Toch zou ik niet voor altijd rechter willen zijn. Ik ben een rasadvocaat.’

<<

Maak kennis met de experts in juridische vertalingen /

Als u honderd procent zeker wilt zijn van correct juridisch vertaalwerk en graag over schouders meekijkt. Als snelheid iets vanzelfsprekends is en u bovendien harde garanties eist, dan heten wij u van harte welkom in de cloud... Wij werken namelijk op TVcN Joint Global Platform, een innovatieve online werkomgeving waarin onze projectmanager en vertaler samen werken aan vertaalopdrachten.

tv^{cn} joint global platform

Hoogste kwaliteit

Met TVCN Legal Translations kiest u voor vertalingen van de hoogste kwaliteit, die bovendien binnen de kortst mogelijke tijd geleverd worden. U werkt met ervaren vertaalspecialisten die niet alleen een zeer verfijnde kennis hebben van de taal, maar ook een zuiver begrip van juridische zaken. Met deze werkwijze bieden wij u vertalingen die niet tot misverstanden kunnen leiden of onzorgvuldigheden bevatten. Deze zekerheid is belangrijk voor u, omdat een kleine misinterpretatie grote gevolgen kan hebben. Niet voor niets is het credo van TVCN Legal Translations: When second best is not an option. Kijk voor meer informatie op www.tvcnlegaltranslations.nl.

Onze garanties

Levertijd niet gehaald? 50% korting!
Niet tevreden? Wij passen de vertaling naar wens aan.

‘We voelen niet zo’n behoefte de grens van **grievende uitlatingen** op te rekken’

Henk de Groot, scheidend voorzitter van de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, vertelt hoe de uitspraken van de tuchtrechter achter in dit blad geselecteerd worden. En passant peilt hij de staat van het tuchtrecht.

Door Trudeke Sillevius Smitt

Algemene beschaving met een vleugje Groningen. Dat hoor je als Henk de Groot vertelt over zijn werk bij de Commissie Disciplinaire Rechtspraak. ‘De Orde stuurt ons alle uitspraken die in kracht van gewijsde zijn gegaan. Eens in de drie maanden komen we bij elkaar en beslissen we bij meerderheid over plaatsing in het blad. De lol is natuurlijk om de anderen te overtuigen dat een uitspraak erin moet.’

Waar hangt het vanaf of een uitspraak het haalt?

‘We kijken of een uitspraak interessant is voor de ontwikkeling van de tuchtrechtspraak. Maar als een casus heel vermakelijk is, zullen we ook niet nalaten die te plaatsen. Als rem hanteren we het Harro-criterium, genoemd naar commissielid Harro Knijff die vaak roept: “Iedereen begrijpt dat dit niet kan!” Daarmee vallen veel ernstige zaken af: té voor de hand liggend of te veel voorkomend. Maar soms zien we ook van plaatsing af om te voorkomen dat de grens gaat schuiven op grond van een incident. Vooral als het gaat om grievende uitlatingen voelen wij geen behoefte eraan mee te werken dat de grenzen worden opgerekt. Soms gaan advocaten in onze ogen te ver en dan vindt de tuchtrechter toch dat het kan. Misschien is de commissie te netjes, maar het lijkt erop dat de advocatuur op dit punt minder oog voor de Gedragsregels begint te krijgen. Een beetje distantie is toch niet te veel gevraagd?’

‘Als rem hanteren we het Harro-criterium, genoemd naar commissielid Harro Knijff’

Onlangs pleitte deken Jan Loorbach ervoor de Gedragsregels na twintig jaar eens onder de loep te leggen.

‘Daar ben ik het mee eens. Het is bijvoorbeeld de vraag of Gedragsregel 12, dat je in beginsel geen beroep op confraternele correspondentie mag doen, nog helemaal van deze tijd is. Tegelijkertijd moet je oppassen dat er geen trend ontstaat om altijd maar het hele correspondentiedossier aan de rechter over te leggen. Die zit daar ook niet op te wachten en meestal is het helemaal niet nodig. Regel 13 is wat mij betreft heilig: over schikkingsonderhandelingen mag je zonder toestemming van de wederpartij niets prijsgeven. Als je die rem losgooit, wordt schikken een stuk moeilijker, al is dat in deze tijd soms moeilijk aan cliënten uit te leggen. Vooral als de waarheidsvinding in het gedrang komt. Daarom juich ik het wel toe als er nog eens goed naar die bezwaren wordt gekeken.

Ik las ook de kritiek (*Advocatenblad* 2012-4, p. 20, red.) dat een advocaat op

grond van Gedragsregel 5 niet zou mogen weigeren de zaak aan te brengen als zijn cliënt verzuimt het griffierecht te betalen. Daar ben ik ben het niet mee eens. Op grond van regel 9 mag je dat naar mijn mening wel, als je het maar zorgvuldig doet. Als je tijdig duidelijk maakt dat je de zaak niet aanhangig maakt als de griffierechten niet zijn voldaan en op de consequenties wijst, leg je het probleem bij de cliënt. Bij mij op kantoor overwegen we dit in de algemene voorwaarden te zetten. Kortom: het is goed om nog eens te kijken naar die Gedragsregels, maar mijn indruk is dat de meeste regels nog steeds van waarde zijn.’

Wat zou er wel mogen veranderen?

‘Ik ben een groot voorstander van de invoering van griffierecht in de tuchtrechtspraak en dat mag van mij wel hoger zijn dan de vijftig euro waarmee het College van Afgevaardigden kort geleden heeft ingestemd. Dat moet trouwens nog wel bij wet worden geregeld. Er is een groep notoire klagers die alleen maar met onzinnige klachten komt. Voor hen is het tuchtrecht het Walhalla en ze vormen een onnodige belasting voor het systeem. Wat is erop tegen om een advocaat over wie terecht geklaagd wordt, in de kosten te veroordelen?’

Dan is er nog die onzalige gedachte in het wetsvoorstel van staatssecretaris Teeven dat klachten niet meer via de deken maar rechtstreeks bij de raad van discipline moeten worden ingediend. Vooral de mogelijkheid om een vooronderzoek

Foto: Jan Buwalda

op te dragen aan een plaatsvervangend voorzitter van de raad is verwerpelijk. Instructie en beoordeling van een klacht horen niet in handen van de zelfde instantie te liggen. Overigens vind ik het wetsvoorstel in zijn totaliteit een ramp. De onafhankelijkheid van de advocatuur wordt ernstig aangetast, de geheimhoudingsplicht wordt doorbroken en het toezicht wordt versnipperd. Ik vraag me weleens af hoe het mogelijk is dat dit in Nederland gebeurt.'

Over belasting van het tuchtrechtstelsel gesproken: er wordt ook flink gewraakt.

'Ik heb de indruk dat er in toenemende mate misbruik van dat middel wordt gemaakt, een enkele keer ook door advocaten. Er is soms sprake van een hele serie wrakingen in één zaak. Maar je kunt het middel niet missen. Misschien is het systeem te welwillend voor sommige wrakers. De rechter kan dan beslissen dat een volgend wrakingsverzoek niet in behandeling wordt genomen maar daar moet je voorzichtig mee zijn. Werkt het systeem dan nog wel?'

Men vraagt misschien ook omdat men al snel denkt: 'ons kent ons?'

'Dat het de slager is die zijn eigen vlees keurt? Bij het Hof van Discipline speelt dat minder, daar is de verhouding: drie rechters, twee advocaten. In de raden van discipline zitten vier leden van de balie en één rechter. Een tuchtgerecht in eerste instantie bestaande uit vijf leden lijkt wat te veel van het goede. Wat mij betreft zou het aantal advocaat-leden in de raden wel terug kunnen naar twee.

Aan de andere kant moeten we niet vergeten dat het tuchtrecht primair bedoeld is om de kwaliteit van de beroepsuitoefening te verbeteren, niet om klagers genoegdoening te geven. Het kan geen kwaad dat er voor de beklagde advocaat wat collegiale overtuigingskracht zit in het college dat over hem oordeelt.' <<

De Commissie en haar voorzitter

Henk de Groot, advocaat in Groningen en drie jaar deken, was acht jaar lid van de raad van discipline. In 2007 werd hij lid van de Commissie Disciplinaire Rechtspraak waarvan hij in 2009 voorzitter werd. Leden van deze commissie worden benoemd door de Algemene Raad. De commissie functioneert op basis van een reglement. De Groot wordt plaatsvervangend advocaat-lid van het Hof van Discipline. Hij wordt als voorzitter van de tuchtrechtcommissie opgevolgd door Hester Uhlenbroek.

(advertentie)

Procederen in Duitsland?

Duitse advocaten, vloeiend tweetalig, gespecialiseerd in Nederlands-Duitse rechtszaken

Blankestijn & Oortman Advocaten en Rechtsanwältinnen L.L.P.

Postbus 619, 7550 AP HENGELO

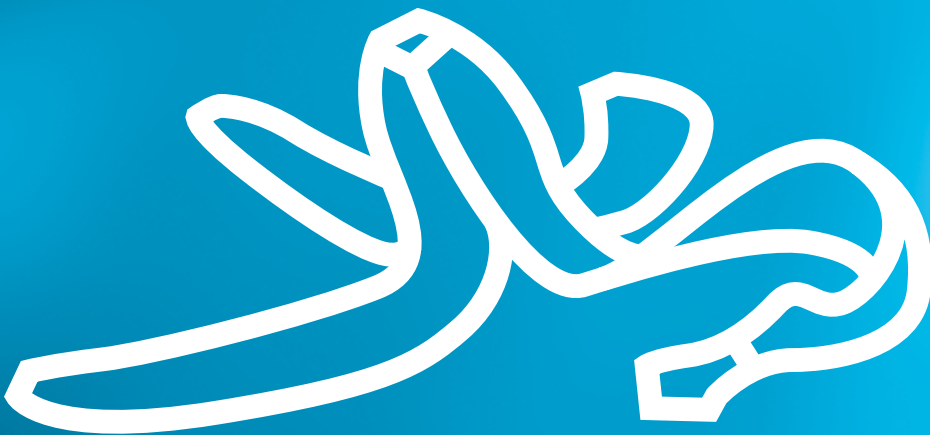
Telefoon 074 - 259 38 67

Fax 074 - 259 38 68

www.blankestijnoortman.nl

Dichtbij

Je staat er liever niet bij stil, maar een ongeluk zit in een klein hoekje. En de gevolgen kunnen erg vervelend zijn. Want ziekte of arbeidsongeschiktheid komt altijd op het verkeerde moment. Hoe moet dat verder met de praktijk? En met de betaling van de hypotheek? Wij zorgen ervoor dat u goed bent voorbereid. Door samen met u de mogelijke gevolgen op een rijtje te zetten en u van onafhankelijk deskundig advies te voorzien. Onze adviseurs zijn thuis in de advocatuur. Houden we binnenkort bij u de vinger aan de pols?

Arbeidsongeschiktheidsverzekering?
Kijk op www.nwk.nl

**Hoe dan ook,
Niehoff Werning & Kooij is altijd dichtbij.**

Niehoff Werning & Kooij
financieel adviseurs voor advocatuur en notariaat

Het **einde** van de Surinaamse rechtsstaat

Door Antoon Karg¹

Op 8 december 1982 werden in Paramaribo vijftien critici van het militair regime onder leiding van Desi Bouterse zonder enige vorm van proces geëxecuteerd. Onder de slachtoffers waren de advocaten John Baboeram, Kenneth Gonçalves en Harold Riedewald, de deken van de Orde van Advocaten. Van 1980 tot 1987 volgde een militaire dictatuur; waarna tot en met 1995 het bevel van het Nationaal Leger gevoerd werd door verdachten en/of medeplichtigen aan ofwel de Decembermoorden ofwel de Moiwana slachting, waarbij in 1986 ongeveer vijftig dorpelingen werden vermoord. Van 1996 tot 2000 is het land geregeerd door de Nationale Democratische Partij van hoofdverdachte Bouterse. Op 4 april 2012 nam De Nationale Assemblée van Suriname een wet aan die amnestie beoogt te verlenen voor onder andere de massamoord van 8 december 1982. Volgens de Memorie van Toelichting dient deze wet voor de broodnodige rust te zorgen.

Als Surinamer roept de amnestiewet voor mij maar één soort rust op: de rust die weerklinkt in de stilte van een mortuarium vol verminkte lichamen of de smeulende assen van een boslandcreools dorp waar de met kogels doorzeefde lichamen van zwangere vrouwen, kinderen en bejaarden de grond bedekken.

Als advocaat sluit ik mij aan bij de geschokte reacties vanuit de Surinaamse advocatuur. Enkele dagen na de indiening van het initiatief wetsvoorstel zei de deken van de Orde van Advocaten op per-

Als Surinamer roept de amnestiewet voor mij maar één soort rust op: de rust die weerklinkt in de stilte van een mortuarium vol verminkte lichamen

soonlijke titel: ‘Morgen komt er een eind aan de rechtsstaat Suriname’.

Het is een zorgwekkende ontwikkeling dat zowel Bouterse in zijn functie als president als de initiatiefnemers van het wetsvoorstel als Assembleeleden de rechterlijke macht van partijdigheid en politieke willekeur beschuldigd hebben in de aanloop naar de stemming over de amnestiewet. Onder deze omstandigheden en met deze voorbeelden is het niet verwonderlijk dat we veranderen in een maatschappij waar het mogelijk is dat de minister van Justitie in de Nationale Assemblée leden van de oppositie openlijk met geweld bedreigt.

Het argument dat de huidige oppositie dertig jaar de tijd zou hebben gehad om aan veroordeling te werken is bezijden de waarheid. Ter vergelijking, het proces tegen Pinochet ging negentien jaar na zijn aftreden en 36 jaar na zijn eerste vermeende misdaden van start. Tijdens de verkiezingen van 2010 gaven initiatiefnemers van het amnestiewetsvoorstel aan dat het Decemberproces doorgang moest vinden. Nu wordt door diezelfde personen beweerd dat de verkiezingen

beschouwd moesten worden als een referendum over amnestie, terwijl dat onderwerp gedurende de campagne nooit ter sprake gekomen is. Sterker nog, er werd juist luidkeels beloofd dat het oordeel van de Krijgsraad gerespecteerd zou worden.

De Surinaamse rechtsstaat zoals die voorheen bestond, valt niet meer te redden. Hoop op herstel en een nieuw begin is er wel, nu het volk van Suriname zich in groten getale tegen de amnestiewet heeft uitgesproken. Dat vereist een fundamentele koerswijziging. Ten eerste dient onmiddellijk overgegaan te worden tot het terugdraaien van alle amnestiewetten. (De eerste – voor strafbare feiten gepleegd in het kader van de staatsgreep van 1980 – werd aangenomen onder de gewelds dreiging en in aanwezigheid van militairen die minder dan twee jaar tevoren bewezen hadden hun volautomatische vuurwapens niet voor niets te dragen; amnestiewet nummer 2 kwam tot stand onder de druk van een gewapend conflict en werd onlangs gewijzigd door discipelen van de (hoofd)verdachte zelf.

Ten tweede dient bij Grondwet vastgelegd te worden dat personen die in binnen- of buitenland veroordeeld zijn of in staat van beschuldiging gesteld zijn voor misdrijven met maximum vrijheidsstraffen van meer dan vier jaar niet in aanmerking kunnen komen voor het ambt van president, vicepresident, minister of assembleelid.

Ten derde dient het Constitutioneel Hof dat grondwettelijk deel uitmaakt van het staatsbestel bemand te worden en een actieve rol te gaan spelen in de waarborg tegen volksbevliegingen en volkswaan. Het is tijd voor Suriname hieraan te gaan werken om daarmee de rechtsstaat nieuw leven in te blazen.

¹ Advocaat bij Lamsma Veldstra & Lobé Advocaten in Rotterdam

Nu ook voor het vastleggen van:

Youtube filmpjes

Google zoekresultaten

Pdf-bestanden

Snel, eenvoudig én ijzersterk

Bewijsonline biedt een unieke, eenvoudige en snelle methode om ijzersterk bewijs te genereren van een uiting die online staat. Na het doorlopen van enkele eenvoudige stappen ontvangt u per e-mail een proces-verbaal van constatering opgemaakt door een gerechtsdeurwaarder. Als nadien de uiting wordt verwijderd of gewijzigd hebt u desondanks een zeer sterk bewijsmiddel in handen.

www.bewijsonline.nl

Ook te bereiken via www.rechtsorde.nl

ETTEMADIS

SHIRTMAKERS SINDS 1952

Alle Ettemadis shirts zijn handgesneden volgens een papierpatroon en er wordt alleen gebruik gemaakt van de allerbeste stoffen.

Wij vervaardigen onze shirts in ons eigen atelier in Den Haag, waardoor onze shirtmakers alle aspecten van ontwerp tot productie overzien en wij de hoogste kwaliteits en service standaard kunnen garanderen. Ettemadis is met recht het toonaangevende shirtmerk voor de cliënte die hogere eisen stelt aan kleding.

Noordeinde 88 Den Haag
T: +31(0)70 215 62 05
www.ettemadis.com

Wanneer is er ook al weer sprake van een pleitbaar standpunt?

Toetsing aan de hand van objectieve maatstaven, zoals de fiscale bestuursrechtelijke lijn voorschrijft, geldt in strafzaken kennelijk niet.

Door Maria Drok¹

Elk jaar moeten de daarvoor aangewezene belastingplichtigen – behoudens zij die tijdig uitstel hebben gevraagd – voor 1 april de aangifte inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting indienen. Deze aangiften moeten tijdig, juist en volledig worden gedaan. De verplichting tot het doen van een tijdige, volledige en juiste aangifte geldt uiteraard ook voor alle andere belastingsoorten. Het niet-voldoen aan deze wettelijke verplichtingen kan worden beboet met een verzuim en/of vergrijpboete, of strafrechtelijk worden vervolgd.

Bij het doen van de aangifte moet een belastingplichtige de wettelijke bepalingen in ogenschouw nemen. Hoewel deze niet altijd eenduidig zijn, moet de belastingplichtige zijn aangifte toch indienen zodat hij gedwongen wordt een bepaald standpunt in te nemen. Blijkt dit achteraf gezien onjuist, dan loopt de belastingplichtige het risico dat hij een bestuurlijke boete opgelegd krijgt of strafrechtelijk wordt vervolgd. Immers, de belastingplichtige heeft niet voldaan aan zijn aangifteverplichting.

Sinds 1984 is door de Hoge Raad aanvaard dat een bestuurlijke boete uitgesloten is indien een belastingplichtige een pleitbaar standpunt heeft.² In het daaropvolgende arrest van 22 juli 1988 koppelt de HR het pleitbare standpunt voor het eerst expliciet aan opzet en grove schuld.³ Na dat eerste arrest uit 1984 is de leer van het pleitbare standpunt verder ontwikkeld. Thans is ook het pleitbare standpunt als volgt in gepubliceerd beleid vastgelegd: 'Van een pleitbaar standpunt is sprake

als een door belanghebbende ingenomen standpunt, gelet op de stand van de jurisprudentie en de heersende leer, in die mate juridisch pleitbaar of verdedigbaar is dat belanghebbende redelijkerwijs kan menen juist te handelen.⁴

Naar objectieve maatstaven

In het arrest van april 1998⁵ is bepaald dat een rechter moet onderzoeken of er argumenten zijn die een standpunt pleitbaar maken. Of de belastingplichtige dat standpunt ook feitelijk voor ogen had bij het doen van de aangifte of pas op een later moment heeft standpunt ingenomen, is naar het oordeel van de HR irrelevant. Anders gezegd: de vraag of sprake is van een pleitbaar standpunt moet naar objectieve maatstaven worden beoordeeld.⁶ Met betrekking tot het fiscale strafrecht geldt dat er weinig uitspraken zijn waarin het pleitbare standpunt aan de orde wordt gesteld. Eén van de weinige uitspraken betreft het arrest van 13 november 2001, waarin de HR het beroep op het pleitbare standpunt overigens verwerpt, omdat de verdachte/belastingplichtige wel moest weten dat de door hem gedane aangifte op onderdelen onjuist was.⁷

Recentelijk is aan de HR⁸ in een strafzaak weer de vraag voorgelegd of de verdachte (belastingadviseur) een beroep kon doen op het pleitbare standpunt. De HR oordeelde dat 'de verdachte dit standpunt niet huldigde ten tijde van het doen van de in de bewezenverklaring bedoelde aangif-

ten, doch dat hij destijds ervan uitging dat die aangiften onjuist waren en hij als een op dit terrein werkzame belastingadviseur ook moet hebben geweten dat die aangiften onjuist waren ingevuld'.⁹ De HR is vervolgens van oordeel dat de verdachte niet heeft gehandeld in de veronderstelling dat de wijze waarop de aangiften werden gedaan toelaatbaar was.¹⁰

Spijtige afwijking

Uit dit arrest blijkt dat de HR in strafzaken afwijkt van de fiscale bestuursrechtelijke lijn die voorschrijft dat aan de hand van objectieve maatstaven getoetst moet worden of sprake is van een pleitbaar standpunt. Immers, uit het hiervoor aangehaalde arrest blijkt dat voor de vraag of de verdachte/belastingplichtige een beroep kan doen op het pleitbare standpunt bepalend is of op het moment dat de aangifte werd gedaan de verdachte/belastingplichtige dit pleitbare standpunt ook daadwerkelijk voor ogen had.

Het is spijtig dat de HR niet aansluit bij de meer uitgekristalliseerde fiscale boete-rechtspraak. Te meer nu in het arrest van 23 september 1992 de HR een nieuw toetsingskader heeft geïntroduceerd.¹¹ Dat omvat onder meer dat voor het standpunt van de belastingplichtige zodanige argumenten zijn aan te voeren dat hem niet kan worden verweten dat hij door dat standpunt in te nemen dermate lichtvaardig heeft gehandeld dat sprake is van opzet of grove schuld. Dit toetsingskader sluit immers aan bij de strafrechtelijke uitleg die wordt gegeven aan de begrippen opzet en grove schuld.¹²

4 In eerste instantie middels het besluit van 9 november 2000 van de staatssecretaris van Financiën en sinds 31 maart 2007 is het in paragraaf 4, lid 2 opgenomen in het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst.

5 HR 22 april 1998, *BNB* 1998/201.

6 Algemene Wet inzake rijksbelastingen, De Blicke e.a., vijfde druk, p. 349, alsmede Formeel belastingrecht, M.W.C. Feteris, tweede druk, p. 350 en 351.

7 HR 13 november 2001, *V-N* 2002/33.6.

8 HR 6 maart 2012, LJN: BQ8596.

9 R.o. 7.4.

10 Dit volgt volgens de HR uit de feitelijke en niet-onbegrijpelijke vaststellingen van het hof. Het beroep op het pleitbare standpunt werd derhalve afgewezen.

11 *BNB* 1993/193.

12 In vergelijkbare zin Feteris in de noot bij HR 12 september 2003, *BNB* 2004/175.

1 Advocaat bij Wladimiroff Advocaten in Den Haag.

2 HR 11 juli 1984, nr. 21 915, *BNB* 1984/268 (noot J.P. Scheltens).

3 HR 22 juli 1988, *BNB* 1988/271.

In de spaarstand

Onmisbaar op elk advocatenkantoor en voorsnog onaantastbaar door moderne communicatietechnologie: de fax. Maar waarom is dit logge, lelijke apparaat eigenlijk nog niet vervangen?

Foto: Shutterstock

Door Michel Knapen

Het grote, meestal wat plompe apparaat, waarin doorgaans ook een printer en scanner zit verwerkt, siert nog zeer vele secretaressekamers. En hoewel de 'kopieertelegraaf' al in 1843 gepatenteerd werd, kan de faxmachine de strijd met andere communicatietechnologieën nog makkelijk aan.

Zo reageert de secretaresse van Spoor & Hoekman Advocaten (Almelo) wat verbaasd op de vraag of de fax nog veel gebruikt wordt. 'Ja natuurlijk! Eigenlijk gaan alle stukken voor rechtbanken per fax. Mailen mag meestal niet, of eigenlijk: ik doe het nooit. Anders zou ik het eerst moeten inscannen en dan mailen. Dat kost óók tijd.' Een soortgelijke reactie heeft een secretaresse van Klijn Zegers & Van Osch Advocaten in Tilburg. 'We maken best veel gebruik van de fax. Sommige rechtbanken willen de stukken liever via de fax, andere vinden e-mail ook goed. Ook advocaten onderling faxen weleens.'

Wat erin gaat...

Maar er is beweging op het front. 'Bijna alles kan per mail', zegt een communicatiemedewerker van de Rechtbank Almelo. 'Ook de F- en B-formulieren en zelfs verzoekschriften. Wel moeten we het origineel nog zien om de handtekening te controleren. We faxen minder dan enkele jaren geleden, maar nog steeds gaat tachtig procent van de stukken via de fax.' Hij verwacht dat de fax er 'op termijn' uitgaat en dat dan de stukkenuitwisseling via de mail zal verlopen.

Zo ver wil Wilfried Derksen, vicepresident bij de Rechtbank 's-Hertogenbosch nog niet gaan. Ja, de fax wordt nog steeds veel gebruikt. En ja, 'we willen steeds meer toe naar een veilige elektronische omgeving om te kunnen communiceren'. Het roljournaal voor handels- en familiezaken (via de B- en F-formulieren) is daarvan een mooi voorbeeld, zegt Derksen. 'Advocaten kunnen nu al berichten sturen en, zij het beperkt, ook bijlagen. Dat gaat via een webapplicatie waarop advocaten kunnen inloggen.

Dan pas weten wij of de persoon die zegt wie hij is dat ook daadwerkelijk is.'

Maar dat zijn nog de uitzonderingen. Het landelijke Procesreglement gaat nog uit van het versturen van stukken via de post of de fax. Het mailverkeer wordt, aldus Derksen, door veiligheidsmensen afgewezen omdat het verbonden is met het interne netwerk en er ongewenst materiaal kan meekomen, zoals virussen. 'Dat moet je niet willen. Om die reden kunnen documenten nog niet worden gemaild. De fax heeft als voordeel dat er aan de ene kant een document wordt ingestopt, wat er aan de andere kant weer uitkomt – en niet meer dan dat.' Toch verwacht ook Derksen dat de fax zijn langste tijd wel heeft gehad.

Voldoende alternatieven

De Amsterdamse advocaat Christiaan Alberdingk Thijm van SOLV Advocaten, gespecialiseerd in media, communicatie en technologie kan daar eigenlijk niet op wachten. 'Faxen doen we zo weinig mogelijk, hier staat de fax voortdurend op

E-fax: onbekend en onbemind

Zo'n beetje ieder advocatenkantoor heeft een eigen telefoonlijn voor de fax, wat erop kan duiden dat de e-fax nog nauwelijks wordt gebruikt. Voor internet- of online faxen is geen apart faxapparaat nodig. Het gebeurt via e-mails, is papierloos en kan vanaf iedere computer met een internetverbinding worden gefaxt. Ook kunnen faxen naar meerdere geadresseerden tegelijk worden verstuurd. Omdat e-faxen niet via de telefoonlijn gaat, is het goedkoper, handig dus als er dikke dossiers naar het buitenland moeten worden gefaxt.

de spaarstand. Hij wordt eigenlijk vooral gebruikt voor inkomende faxen. Wij mailen, sturen post met de koerier en als het niet anders kan gaat het met de fax.' Maar toch heeft de fax zo zijn voordelen, moet Alberdingk Thijm bekennen. 'Als je een sommatiebrief faxt, krijg je een ontvangstbevestiging. Gaat het via de mail, dan weet je alleen dat het in de inbox zit en dat voelt minder veilig. En je mailtje kan in theorie in de spambox terecht komen.' Voor Alberdingk Thijm is er 'geen enkele reden' om niet over te stappen op mailverkeer, zegt hij. 'Je kunt dat goed beveiligen met versleuteling. Je kunt ook een dropboxclouddienst (voor online opslag, red.) gebruiken of grote bestanden versturen via www.wetransfer.com. Dan krijg je ook een ontvangstbevestiging.' Eén keer kreeg hij toestemming om zijn stukken te mailen. 'Het betrof een supersnel kort geding bij de Rechtbank Den Haag. Ik mocht zelfs stukken naar het privéadres van de rechter mailen.'

Het tekent de ontwikkeling die bij de rechtspraak gaande is, aldus vicepresident Derksen. 'Er worden steeds meer nieuwe communicatievormen ontwikkeld om het voor klanten makkelijker te maken. Over een tijdje kunnen deurwaardersstukken digitaal worden aangeleverd en volgend jaar starten in Den Bosch en Rotterdam pilots voor digitaal procederen.' Voor Alberdingk Thijm kan het niet snel genoeg gaan. 'Onlangs had ik een hogerberoepszaak bij het Hof Den Haag. Wij hadden vier verhuisdozen met producties en de wederpartij en het hof ook. Zo'n hele papierfabriek, dat kan toch veel handiger op de iPad?'

Column

Personeelsbeleid: wendbaar personeel

Dolph Stuyling de Lange

Onlangs verscheen een boek van een vrouw met wel twintig zeer verschillende persoonlijkheden, waarvan er zeven het meest aanwezig waren. In haar badkamer had ze zeven tandenborstels, want de verschillende personages vonden het onplezierig hun tandenborstel 'te moeten delen'. Je kunt zo'n verhaal bekijken vanuit het dierentuinperspectief: 'Gek hè, zo'n mens.' Je kunt ook vaststellen dat ieder mens kennelijk een personage 'kiest' en dat langzaam maar zeker verder invult op basis van de omstandigheden en talenten. Maar dat er vlak onder het oppervlak nog tal van andere mogelijkheden liggen...

Zo gezien is een 'persoonlijke structuur' minder definitief en vastomlijnd dan we meestal aannemen. Een ander voorbeeld – dichterbij huis – dat dit aantoonde, is de man of vrouw die na de scheiding in een nieuwe relatie opeens allerlei dingen doet of nalaat, die vroeger onbespreekbaar waren. De conclusie moet zijn dat een mens meer kanten heeft en veel wendbaarder is dan vaak wordt gedacht. Dat biedt perspectieven. In de sport wordt een coach of trainer erop beoordeeld of hij het beste uit zijn mensen weet te halen. Blijven het individuele pingelaars, of worden het teamspelers die bepaalde elementen ontwikkelen? En zo zie je dat sommige teams met kleine budgetten en minder talent het toch goed doen.

In het bedrijfsleven en in de advocatuur wordt met die wendbaarheid doorgaans maar weinig gedaan. Iemand wordt aangenomen, in het diepe gegooid met vage instructies en vervolgens stelt men vast dat 'die nieuwe' een kei of – helaas va-

ker – een mislukking is. En keien zijn schaars: mensen die aanstonds en uit zichzelf precies het juiste weten te doen. Met enige regelmaat hoor je advocaten klagen over hun personeel, zowel juridisch als ondersteunend. Ze zouden niet hard genoeg werken, hun tijd niet goed schrijven, slecht Nederlands schrijven en dan nog een waslijst van bezwaren.

Toegegeven, mensen rekruteren die 'gewoon goed' zijn, is lastig. Maar partners die behalve goed advocaat en jurist ook een goede trainer-coach en leider zijn, zijn helaas ook schaars. Zo wordt er heel wat geleden, gemopperd en gezeurd wat weer geld, maar vooral rust, plezier en sfeer kost.

Hoe moet het dan wel? Natuurlijk valt er veel meer over te zeggen, maar een paar hoofdpunten:

- criteria: maak voor jezelf duidelijk welke punten echt belangrijk zijn voor de nieuwe werknemer;
- selectie: zorg voor een goede, objectieve selectie (vaak is een partner daarvoor niet het best). Maak gebruik van assessment;
- maak vanaf het begin je verwachtingen duidelijk en controleer of men dat begrijpt;
- beloon gedrag dat je van belang vindt. Als je teamgeest van belang vindt, geef dan geen bonus op grond van individuele omzet. Serieuze beoordelingen zijn daarvoor vereist;
- elimineer partners die als trainer-coach-leider tekortschieten zo veel mogelijk uit het personeelsbeleid.

De winst die je zo kunt behalen, is groot en niet alleen financieel.

Kroniek

Aansprakelijkheids- recht

kroniek
2011

INHOUD

Verjaring » Klachtplicht » Toerekening » Voordeelstoerekening » Eigen schuld » Hoofdelijke aansprakelijkheid » Onrechtmatige daad » Verkeer » Product » Vertegenwoordiger » Dier » Gevaarlijke stoffen » Onderwijsinstelling » Beroepsaansprakelijkheid: *Curator, Arts, Bank, Vermogensbeheerder* » Overheid » Bestuurder » Werkgever

In vervolg op de vorige kroniek (*Advocatenblad* 2011, 6) worden hierna de belangrijkste uitspraken in 2011 van de Hoge Raad besproken en een aantal van het Hof van Justitie inzake productaansprakelijkheid.

Door Laure Couvret, Gert-Jan de Jager en Miranda Koevoets¹

Verjaring

In het arrest van 23 september 2011² ligt de vraag voor of de materiële rechtsverhouding tussen partijen verandert als gevolg van een veroordelend vonnis met betrekking tot een deel van de vordering. Het hof heeft terecht geoordeeld dat dit niet het geval is. In casu is door een kredietverstrekker in verband met de competentiegrens een procedure bij de kantonrechter aanhangig gemaakt voor een deel van de vordering, met behoud van het recht het resterende bedrag later te vorderen. Na het verstekvonnis is een betalingsregeling tot stand gekomen die door de kredietnemer werd nagekomen totdat hij er achter kwam dat hij meer betaald had dan waartoe hij veroordeeld was. Toen de kredietverstrekker in een nieuwe procedure aanspraak maakte op het restantbedrag, beriep de kredietnemer zich op verjaring. Het hof oordeelde dat uit de feiten en omstandigheden niet kan worden afgeleid dat de betalingsregeling slechts zou gelden voor de verdeling in het vonnis. De tussentijdse betalingen vormden telkens een erkenning van de gehele schuld (art. 3:318 BW).

Het arrest van 28 oktober 2011³ ziet op de situatie dat de Fenex-voorwaarden (branchegebruikelijke voorwaarden voor expediteurs) (mogelijk) van toepassing zijn, met een verjaringstermijn van negen maanden en een vervaltermijn van achttien maanden. Hellmann heeft vliegtuigonderdelen die zij voor TMF in opslag hield abusievelijk vernietigd. Voordat TMF Hellmann heeft gedagvaard, heeft TMF een Fenex-arbitrageverzoek ingediend, met een kopie aan Hellmann, met

het verzoek de arbitrage aan te houden totdat de rechtbank zou hebben beslist. Dat arbitrageverzoek heeft weliswaar een voorwaardelijk karakter aangezien zij is ingesteld voor het geval de Fenex-voorwaarden van toepassing zouden zijn, hetgeen TMF betwist, maar dat laat onverlet dat de vordering in casu binnen de vervaltermijn is ingesteld. Verder heeft het hof de maatstaf voor de aan een stuitingshandeling te stellen eisen juist weergegeven. Het indienen van een verzoekschrift tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor heeft weliswaar geen stuitende werking, maar het toezenden van het verzoekschrift aan de advocaat van de wederpartij heeft dat ex art. 3:317 lid 1 BW wél. Immers, in het verzoekschrift staat met

zoveel woorden de vordering vermeld en een voorlopig getuigenverhoor strekt ertoe bewijs te verzamelen van de (grondslag van de) gestelde vordering. Gelet op de uitvoerige voorafgaande correspondentie, heeft het hof terecht geoordeeld, aldus de HR, dat een schriftelijke mededeling waarin de wederpartij gevraagd wordt of zij schikkingsbereid is, dan wel wil aangeven waarom zij geen aansprakelijkheid erkent, als stuitingshandeling kan worden aangemerkt.

In de spraakmakende Chipshol-affaire is opnieuw een arrest gewezen.⁴ Chipshol vorderde schadevergoeding wegens

1 Advocaten bij Kneppelhout & Korthals N.V. te Rotterdam.

2 HR 23 september 2011, LJN: BQ8449, NJ 2011, 432.

3 HR 28 oktober 2011, LJN: BQ7063, NJ 2011, 503, RAV 2012, 13 (Hellmann/TMF).

4 HR 24 juni 2011, LJN: BQ2312, RvdW 2011, 802 (Chipshol III/Staat).

de onrechtmatigheid van een beslissing op bezwaar, waarbij de Staat een onjuiste externe-veiligheidszone vaststelde. De vordering kan wegens verjaring niet worden toegewezen. Voor het bekend zijn van de schade is niet vereist dat de precieze omvang daarvan vaststaat. Volgende is dat de mogelijkheid van schade is komen vast te staan.⁵ Dat was het geval toen de gemeente de agrarische bestemming handhaafde, terwijl Chipshol het betreffende terrein wilde ontwikkelen.

Art. 3:310 lid 2 BW kent een verjarings-termijn van dertig jaar voor schade als gevolg van lucht-, water- of bodemverontreiniging, of van de verwezenlijking van een gevaar als bedoeld in art. 6:175 BW. In het arrest van 2 december 2011⁶ waar het ging om inademing van asbeststof, wordt bevestigd dat de toepasselijkheid van art. 3:310 lid 2 BW niet is beperkt tot vorderingen die op art. 6:175 BW zijn gegrond.⁷ De verwijzing geeft slechts aan om welke soort schadelijke stoffen het gaat. Voorts heeft het hof terecht geoordeeld dat de erven in de gegeven omstandigheden in voldoende mate uitvoering hebben gegeven aan het redelijkerwijs van hen te verlangen, eenvoudig uit te voeren onderzoek naar de identiteit van de voor de schade aansprakelijke persoon.⁸

Ingevolge art. 7:23 lid 2 BW verjaart een schadevordering in het kader van de koopovereenkomst in beginsel door verloop van twee jaren nadat (tijdig) is gereclameerd dat de afgeleverde zaak niet aan de overeenkomst beantwoordt. Voor een vordering ter zake van een andere schadepost als gevolg van een later aan het licht gekomen gebrek gaat een nieuwe verjaringstermijn lopen nadat dat later gebleken gebrek is gemeld. Dit is an-

ders, aldus de HR in zijn arrest van 15 april 2011⁹ indien het gebrek aan de verkochte zaak, na herhaalde pogingen tot herstel daarvan, telkens terugkeert en telkens tot nieuwe (gevolg)schade leidt. In een dergelijk geval, waarbij tijdig is gereclameerd nadat het gebrek zich voor het eerst voordeed en nadien eveneens over het terugkeren daarvan, is het in strijd met de strekking van deze bepaling om de schadevordering uit de beginperiode verjaard te achten omdat sinds de eerste klacht(en) meer dan twee jaren zijn verstreken.

Klachtplicht

De onderzoeks- en klachtplicht van de koper kunnen niet los worden gezien van de aard van de gekochte zaak en de overige omstandigheden, aldus de HR in zijn arrest van 25 maart 2011.¹⁰ Deze elementen bepalen wat de koper kan en moet doen om een eventueel gebrek op te sporen en dit aan de verkoper mee te delen. Het juridisch kader van de klachtplicht wordt opgebouwd aan de hand van het arrest van de HR van 29 juni 2007¹¹ en vervolgens uitgebreid met de volgende toetsstenen. Er mag van een koper minder snel een (voortvarend) onderzoek worden verwacht naarmate de koper er sterker op mag vertrouwen dat de zaak beantwoordt aan de overeenkomst, bijvoorbeeld op grond van de koopovereenkomst en de verdere omstandigheden. De vereiste mate van voortvarendheid ten aanzien van de onderzoeks-plicht hangt ook af van de ingewikkeldheid van het onderzoek. Indien alleen met behulp van een langdurig of kostbaar onderzoek zekerheid over een eventueel gebrek kan worden verkregen, zal de koper daarvoor de nodige tijd moeten worden gegund. Hetzelfde geldt indien medewerking van derden is vereist. Verder is in belangrijke mate medebepalend

in hoeverre de belangen van de verkoper al dan niet zijn geschaad. Het hof heeft in casu terecht geoordeeld dat de eiser binnen bekwame tijd als bedoeld in art. 7:23 lid 1 BW heeft gereclameerd ter zake aanwezige bodemverontreiniging bij een tankstation.

Toerekening

Het arrest van de HR van 29 april 2011¹² draait om de vraag of de compensatie die een netbeheerder aan afnemers van elektriciteit moet betalen als gevolg van een stroomstoring als schade kan worden toegerekend aan de beschadiging van een kabel bij graafwerkzaamheden. Dit kan het geval zijn. Het causaal verband staat vast: als de kabel niet was beschadigd, dan zou er geen stroomstoring zijn geweest en zou de netbeheerder geen compensatievergoedingen verschuldigd zijn. De schade bestaat uit de door de netbeheerder betaalde compensatievergoedingen. Deze schade kan aan de schadeveroorzaker als een gevolg van de kabelbeschadiging worden toegerekend. De schade is het gevolg van een grove zaaksbeschadiging. Stroomstoringen en dientengevolge compensatievergoedingen moeten worden aangemerkt als een voorzienbaar gevolg van die zaaksbeschadiging.

Voordeels-toerekening

In het arrest van 29 april 2011¹³ staat vast dat Dexia structureel tekort is geschoten in de nakoming van haar zorgplichten en onderzoeksplicht. Voor het beoordelingskader hiervan wordt verwezen naar de arresten van 5 juni 2009.¹⁴ Eiser heeft vijf effectenleaseovereenkomsten met een rechtsvoorgangster van Dexia gesloten. Het oordeel van het hof

5 HR 9 oktober 2009, LJN: BJ4850 en HR 10 september 2010, LJN: BM7041.

6 HR 2 december 2011, LJN: BR5216, RAV 2012, 22.

7 HR 2 oktober 1998, LJN: ZC2720, NJ 1999, 682 (Wijkhuysen/De Schelde).

8 HR 3 december 2010, LJN: BN6241, RAV 2011, 24.

9 HR 15 april 2011, LJN: BP0630, RAV 2011, 72 (Bloemert/Horenberg).

10 HR 25 maart 2011, LJN: BP8991.

11 HR 29 juni 2007, LJN: AZ7617, NJ 2008, 606.

12 HR 29 april 2011, LJN: BQ2935, JA 2011, 109, RAV 2011, 74 (Bouwcombinatie BR-4 VOF/Liander BV).

13 HR 29 april 2011, LJN: BP4012, RvdW 2011, 563 (Van der Heijden/Dexia Bank Nederland).

14 *Advocatenblad* 2010, 16.

dat het in feite gaat om een zodanig samenhangend geheel van telkens soortgelijke transacties in een bepaalde periode waarbij Dexia telkens wanprestatie pleegt door schending van de op haar rustende zorgplichten, dat dit kan worden aangemerkt als 'een zelfde gebeurtenis' in de zin van art. 6:100 BW die zowel schade (bij verliesgevende transacties) als voordeel (bij winstgevende transacties) teweegbrengt, met als gevolg dat genomen voordelen mede in aanmerking moeten worden genomen bij de schadebegroting, is niet onjuist of onbegrijpelijk.

Eigen schuld

Het onder 'onrechtmatige daad' behandelde arrest van 23 december 2011¹⁵ is eveneens van belang voor de mate van eigen schuld. Het hof heeft het percentage eigen schuld bepaald op zestig waarbij geldt dat als geen sprake zou zijn geweest van strafrechtelijk onderzoek, noch van aanwijzingsbesluiten, de aan DNB en AFM toe te rekenen omstandigheden voor veertig procent zouden hebben bijgedragen aan de door de bestuurders geleden schade. Dit oordeel acht de HR onbegrijpelijk. Tot de aanwijzingen, en daarmee het ontslag, zou het niet zijn gekomen indien de bestuurders zich niet schuldig zouden hebben gemaakt aan het betreffende misdrijf. De aan DNB en AFM toe te rekenen omstandigheden die tot de schade hebben bijgedragen zijn te verwaarlozen ten opzichte van die welke aan de bestuurders zijn toe te rekenen, zodat die schade geheel voor rekening van deze laatsten dient te blijven.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

Moedermaatschappijen dienen in het kader van het mededingingsrecht (art. 81 EG-Verdrag (oud), art. 101 VWEU) erop bedacht te zijn dat zij ondanks de omstandigheid dat een dochteronderne-

ming eigen rechtspersoonlijkheid bezit, toch aansprakelijk kunnen zijn voor het gedrag van de dochteronderneming, met name wanneer de dochteronderneming haar marktgedrag niet zelfstandig bepaalt maar in wezen de instructies van de moedermaatschappij uitvoert.¹⁶ In het arrest van 20 januari 2011¹⁷ gaat het Hof van Justitie nog verder door te oordelen dat de commissie het recht heeft om een houdstermaatschappij hoofdelijk te verplichten tot betaling van een geldboete die aan een dochteronderneming van het concern is opgelegd. Doordat de houdstermaatschappij alle aandelen van een tussenliggende vennootschap bezit die op haar beurt het volledige kapitaal van een dochteronderneming in handen heeft die een inbreuk op het mededingingsrecht van de Unie heeft gepleegd, rijst het weerlegbare vermoeden dat de houdstermaatschappij beslissende invloed op het gedrag van de tussenliggende vennootschap uitoefent, en indirect, via deze laatste, ook op het gedrag van voornoemde dochteronderneming. Het is dan aan de houdstermaatschappij om dit vermoeden te weerleggen en aan te tonen dat de dochteronderneming zich autonoom op de markt gedraagt.

¹⁶ HvJ 16 november 2000, C-286/98 P (Stora Kopparbergs Bergslags/Commissie).

¹⁷ HvJ 20 januari 2011, NJ 2011, 233.

mijn cliënten zijn
door de beschuldigingen
zwaar beschadigd,
al ruim voordat bleek
dat ze terecht waren;
daarvoor eisen wij nu,
Schadevergoeding.

Zolang de
waarheid niet aan
het licht was gekomen,
was het laster, en
smaad!

Onrechtmatige daad

In zijn arrest van 8 april 2011 oordeelt de HR¹⁸ dat het hof de juiste maatstaf heeft aangelegd bij de afweging van 'het recht op vrijheid van meningsuiting van Tros Radar en het recht op eerbiediging van een goede naam van Pretium (verkoper van telecommunicatiediensten via callcenters)', door de in onderling verband te beschouwen omstandigheden in aanmerking te nemen bij de beantwoording van de vraag welke van deze rechten de doorslag behoort te geven. Niet het gebruik van een verborgen camera noch de gewraakte uitzendingen noch de column is jegens Pretium onrechtmatig. Dezelfde maatstaf dient te worden aangelegd bij de beantwoording van de vraag in hoeverre het gebruik door een journalist van een verborgen camera in het kader van zijn onderzoek naar een maatschappelijke misstand en het publiceren van het aldus verkregen beeldmateriaal onrechtmatig is. De journalistieke maatstaven, zoals neergelegd in de Leidraad van de Raad voor de Journalistiek, vormen geen rechtens aan te leggen criterium, maar een omstandigheid die weliswaar

¹⁸ HR 8 april 2011, LJN: BP6165, JA 2011, 97, RAV 2011, 68 (Pretium/Tros)

¹⁵ HR 23 december 2011, LJN: BT7193.

in de regel gewicht in de schaal zal leggen maar niet doorslaggevend behoeft te zijn.

Art. 10 EVRM (recht op vrije meningsuiting) speelt ook een rol in de kwestie van een lid van de oppositie die in publicaties de indruk wekte dat een wethouder corrupt was en zijn positie misbruikte. Bij de beantwoording van de vraag of de publicaties onrechtmatig waren spelen twee hoogwaardige maatschappelijke belangen een rol: enerzijds het belang dat individuele burgers niet door publicaties worden blootgesteld aan lichtvaardige verdachtmakingen, anderzijds het belang dat niet, door gebrek aan bekendheid bij het grote publiek, misstanden die de samenleving raken kunnen blijven voortbestaan. Welk belang de doorslag geeft, hangt af van de omstandigheden van het geval in onderling verband bezien. Het hof heeft hierbij de juiste maatstaf aangelegd, aldus de HR in zijn arrest van 11 november 2011.¹⁹ In het belang van het goed functioneren van de democratie, dienen uitingen aangaande het optreden van een openbaar bestuurder met de grootst mogelijke terughoudendheid als onrechtmatig te worden gekwalificeerd. Politici genieten in het kader van art. 10 EVRM een krachtige bescherming, ook ten aanzien van uitlatingen gedaan buiten de gemeenteraad. Van onrechtmatig handelen door het lid van de oppositie was in casu geen sprake.

Het onder 'eigen schuld' behandelde arrest van 23 december 2011 gaat om het onrechtmatig handelen van DNB en AFM jegens twee (voormalig) bestuurders van een kredietinstelling, waarbij DNB en AFM aanwijzingen hebben gegeven die er toe hebben geleid dat de arbeidsovereenkomsten van deze bestuurders per direct zijn beëindigd. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft uiteindelijk de besluiten van DNB en AFM herroepen, onder meer wegens gebrek aan afdoende motivering. Verder zijn de bestuurders strafrechtelijk veroordeeld voor het handelen met voorwetenschap. Het hof heeft terecht geoordeeld dat in-

dien zich na een schadeveroorzakende gebeurtenis waarvoor iemand aansprakelijk is jegens de benadeelde (de onrechtmatige aanwijzingsbesluiten van DNB en AFM jegens de bestuurders) een latere gebeurtenis voordoet die dezelfde schade zou hebben veroorzaakt als die schade niet reeds was ontstaan (de strafrechtelijke veroordelingen), dat niet af doet aan de reeds gevestigde verplichting tot schadevergoeding van de voor de eerste gebeurtenis aansprakelijke persoon, behalve in gevallen waarin het gaat om voortdurende schade en de latere gebeurtenis voor het risico van de benadeelde komt.²⁰

Verkeer

In het arrest van 8 juli 2011²¹ bevestigt de HR zijn lijn hoe een rechter aansprakelijkheid van de ene automobilist tegenover de andere dient vast te stellen, indien niet is vast komen te staan welke automobilist een rood verkeerslicht heeft genegeerd. Er dient te worden uitgegaan van de veronderstelling dat de aansprakelijk gestelde automobilist door groen licht is gereden. Desalniettemin kan de gedaagde wel aansprakelijk zijn voor de schade die de eiser heeft geleden als gevolg van de aanrijding. Daarvan is sprake wanneer de gedaagde onmiddellijk voor de aanrijding gevaarzettend heeft gehandeld en daardoor een situatie in het leven heeft geroepen waarin de mate van waarschijnlijkheid van een ongeval als gevolg van dat handelen zo groot was dat hij zich naar maatstaven van zorgvuldigheid van dat gedrag had moeten onthouden (art. 5 WVV 1994 en 6:162 BW). Alle omstandigheden van het geval dienen te worden meegewogen, zo ook het verkeersgedrag van partijen onmiddellijk voorafgaand aan de aanrijding, de overzichtelijkheid van de kruising en of ter plaatse mede waarschuwingborden waren geplaatst. Vervolgens kan de vraag aan de orde komen of de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan de benadeelde/eiser kan worden

toegerekend in de zin van art. 6:101 BW. Daarbij moet eveneens ten aanzien van de eiser ervan worden uitgegaan dat deze door groen licht is gereden. De stelplicht en bewijslast van een eigenschuldverweer rusten op de gedaagde.

Product

Voor de vraag of een producent aansprakelijk is op grond van art. 6:162 BW voor het door hem in het verkeer gebrachte product is niet vereist dat dit product in het algemeen of dat de gehele soort waarvan dit product deel uitmaakt bij normaal gebruik voor het doel waarvoor het is bestemd schade veroorzaakt.²² Het hof is van een onjuiste rechtsopvatting uitgegaan door te oordelen dat voor het aannemen van aansprakelijkheid van de producent vereist is dat niet alleen het onderhavige product, maar het in het verkeer gebrachte type ondeugdelijk is. De HR vernietigt het arrest en verwijst de zaak naar een ander hof ter verdere behandeling en beslissing.

Bij arrest van 21 december 2011²³ heeft het Hof van Justitie zich over de reikwijdte van art. 3 van Richtlijn 85/374 inzake aansprakelijkheid voor producten met gebreken uitgelaten. Een patiënt heeft tijdens een chirurgische ingreep brandwonden opgelopen door een defecte warmteregeling van het elektrisch matras waarop hij lag. De aansprakelijkheid van het ziekenhuis dat in het kader van een dienstverrichting, toestellen of producten met gebreken gebruikt waarvan het niet de producent is in de zin van art. 3 van de richtlijn en daardoor schade veroorzaakt aan de dienstontvanger, valt niet binnen de werkingssfeer van deze richtlijn. De richtlijn verzet zich niet tegen nationale regelgeving op grond waarvan de dienstverrichter, zelfs bij ontbreken van een aan hem toe te rekenen onrechtmatige daad, aansprakelijk is, zolang voor de gelaedeerde en/of voor de dienstverrichter de mogelijkheid

¹⁹ HR 11 november 2011, LJN: BU3917

²⁰ HR 7 december 2001, LJN: AB2795, NJ 2002, 576

²¹ HR 8 juli 2011, LJN: BP6996, RAV 2011, 92, JA 2011, 180

²² HR 4 februari 2011, LJN: B05803, JA 2011, 39, RAV 2011, 45 (Amlin Corporate Insurance / Deutz Aktiengesellschaft – MWM Benelux)

²³ HvJ 21 december 2011, NJ 2012, 125 (Centre hospitalier/Dutroux).

blijft bestaan om de producent aansprakelijk te stellen op grond van de richtlijn.

Naar aanleiding van twee zaken heeft het HvJ bij arrest van 16 juni 2011²⁴ art. 3, leden 2 en 3 van de richtlijn 1999/44 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen als volgt uitgelegd. Wanneer een niet-conform consumptiegoed dat de consument vóór de ontdekking van het gebrek overeenkomstig de aard en het gewenste gebruik ervan te goeder trouw had geïnstalleerd door de verkoper door vervanging in overeenstemming wordt gebracht, is de verkoper verplicht dit goed zelf te verwijderen en een vervangingsgoed te installeren, dan wel de kosten voor deze verwijdering en installatie van het vervangingsgoed te vergoeden. Of de verkoper het aanvankelijk gekochte consumptiegoed zou installeren, is daarbij niet relevant. De richtlijn verzet zich tegen een nationale wettelijke regeling die aan de verkoper het recht zou verlenen om de enig mogelijke vorm van genoegdoening, namelijk vervanging van het niet-conforme goed, te weigeren omdat dit onevenredig veel zou kosten. Het recht van de consument op vergoeding van de verwijderings- en installatiekosten mag in een dergelijk geval wel zodanig worden beperkt dat de verkoper slechts een evenredig gedeelte van de kosten moet dragen.

Vertegenwoordiger

In lijn met een eerder arrest ten aanzien van art. 6:171 BW²⁵ heeft de HR bij arrest van 11 maart 2011²⁶ het arrest van het hof vernietigd. De in art. 6:172 BW opgenomen beperking 'ter uitoefening van de hem als zodanig toekomende bevoegdheden' dient, net als 'werkzaamheden ter uitoefening van diens bedrijf' in art. 6:171 BW, restrictief te worden uitgelegd. Het hof heeft ten onrechte geoordeeld dat aansprakelijkheid ex art. 6:172 BW ook kan ontstaan in weerwil van het feit

dat X niet bevoegd was een zusterbedrijf van het bedrijf waar X in dienst was te vertegenwoordigen, onder de voorwaarde dat de gedupeerde in de gegeven omstandigheden heeft aangenomen en redelijkerwijs mocht aannemen dat X wél vertegenwoordigingsbevoegd was.

Dier

Een tienjarig meisje wordt door een paard in het gezicht getrapt. Het paard was tegen betaling bij een manege ondergebracht ter belering (trainen, africhten en zadelmak maken). De rechtbank en het hof achten de eigenaar-bezitter van het paard niet op grond van art. 6:179 BW aansprakelijk. De HR vernietigt het cassatieberoep en overweegt dat indien schade wordt aangericht door een dier, de bezitter van het dier ex art. 6:179 BW in beginsel aansprakelijk is. Indien echter het dier wordt gebruikt in de uitoefening van het bedrijf van een ander, rust de risicoaansprakelijkheid ingevolge art. 6:181 BW niet op de bezitter, maar op degene die het bedrijf uitoefent. Dit laat onverlet dat een derde ook tegenover de benadeelde aansprakelijk kan zijn ex art. 6:162 BW. Voor de beantwoording van de vraag of de aansprakelijkheid ex art. 6:179 BW op de bezitter van het dier rust, of op degene die het bedrijf uitoefent waarin het dier wordt gebruikt (art. 6:181 BW), is niet van belang of degene die dit bedrijf uitoefent bezitter dan wel houder van het dier is, en ook niet of het doel waartoe het dier aldus wordt gebruikt, inmiddels bijna is bereikt. Evenmin is vereist dat hij het dier duurzaam en ten eigen nutte gebruikt.²⁷ In casu is de manege aansprakelijk.

Gevaarlijke stoffen

De wet kent een verlegging van de risicoaansprakelijkheid van de gebruiker van gevaarlijke stoffen (art. 6:175 lid 1 BW) naar de bewaarder (art. 6:175 lid 2 BW). Deze verlegging laat onverlet dat de gebruiker, tevens bewaargever, wgens schending van een op hem rusten-

de zorgplicht met betrekking tot in bewaring gegeven gevaarlijke stoffen, ingevolge art. 6:162 BW aansprakelijk kan zijn indien het in art. 6:175 lid 1 BW genoemde gevaar zich verwezenlijkt. Of de bewaargever zijn zorgplicht heeft geschonden, hangt af van alle relevante omstandigheden van het geval, aldus de HR in zijn arrest van 29 april 2011.²⁸ Daarbij heeft de HR de kelderluikcriteria²⁹ nader uitgewerkt met het oog op deze zorgplicht. Er moet acht worden geslagen op de kans op schade, de aard en ernst van de eventuele schade en de bezwaarlijkheid van te nemen voorzorgsmaatregelen, maar ook op de bij de bewaargever als beroeps- of bedrijfsmatig gebruiker aanwezig te achten kennis van de geldende veiligheidsvoorschriften voor opslag van de bewuste stof, (de specifieke) overtredingen van die veiligheidsvoorschriften, de kans op verwezenlijking van het aan de stof inherente bijzondere gevaar, andere aldaar opgeslagen stoffen, de opslagmethoden en de redelijkerwijs te treffen maatregelen om de verwezenlijking van de gevaren te voorkomen, de mate van urgentie van het treffen van zodanige maatregelen en het tijdsbestek waarbinnen zij zouden kunnen worden gerealiseerd. Nu het hof ten onrechte niet alle relevante omstandigheden heeft meegewogen, vernietigt de HR het arrest en verwijst de zaak naar een ander hof ter verdere behandeling en afdoening.

Onderwijsinstelling

In het arrest van 28 oktober 2011³⁰ spreekt een studente een onderwijsinstelling aan ter zake opgelopen letselschade bij een door de onderwijsinstelling georganiseerde kartwedstrijd. De ongevallenverzekering biedt geen dekking voor ongevallen die plaatsvinden in het kader van een snelheidswedstrijd met motor-

24 HR 16 juni 2011, NJ 2011, 462 (Gebr. Weber/Jürgen Wittmer).

25 HR 21 december 2001, LJN: AD7395, NJ 2002, 75.

26 HR 11 maart 2011, RvdW 2011, 357.

27 HR 1 april 2011, LJN: BP1475, RvdW 2011, 455, RAV 2011, 65, JA 2011, 56.

28 HR 29 april 2011, LJN: BP0567, RvdW 2011, 566, JA 2011, 108, RAV 2011, 75 (Melchemie Holland/Delbanco).

29 HR 5 november 1965, NJ 1966, 136 (Kelderluik).

30 HR 28 oktober 2011, LJN: BQ2324, RvdW 2011, 1313, RAV 2012, 12.

rijtuigen. Het hof heeft het vonnis van de rechtbank vernietigd en de vordering van de studente afgewezen. Daarbij heeft het hof over de betekenis van de tussen partijen gesloten onderwijsvereenkomst geen maatstaf van uitleg miskend, aldus de HR. Het feit dat de onderwijsinstelling in de waan verkeerde een adequate ongevallenverzekering te hebben afgesloten laat onverlet dat het hof ambtshalve in aanmerking mocht nemen dat het een feit van algemene bekendheid is dat ongevallenverzekeringen vaak beperkingen en uitsluitingen van dekking bevatten bij risicovolle activiteiten. Verder kan in het algemeen niet een zo ver gaande zorgplicht van de onderwijsinstelling worden aanvaard dat deze zonder meer gehouden zou zijn een ongevallenverzekering af te sluiten die voor de door die onderwijsinstelling georganiseerde risicovolle activiteiten adequate dekking biedt, althans haar studenten er op zou moeten wijzen dat geen verzekering is gesloten die een dergelijke dekking biedt.

Beroepsaansprakelijkheid

Curator

Een curator behoort te handelen zoals in redelijkheid mag worden verlangd van een over voldoende inzicht en ervaring beschikkende curator die zijn taak met nauwgezetheid en inzet verricht (de zogenaamde Maclou-norm).³¹ In het arrest van 16 december 2011³² bepaalde de HR dat een curator wegens een onzorgvuldige uitoefening van zijn wettelijke taak tot beheer en vereffening van de boedel persoonlijk aansprakelijk kan zijn jegens degenen in wier belang hij die taak uitoefent, te weten de (gezamenlijke) schuldeisers en jegens bijvoorbeeld de gefailleerde. Bij de uitoefening van zijn taak komt de curator in beginsel een ruime mate van vrijheid toe. Bij de toepassing

³¹ HR 19 april 1996, LJN: ZC2047, NJ 1996, 727 (Maclou).
³² HR 16 december 2011, LJN: BU4204, RAV 2012, 25.

van de Maclou-norm is dan ook terughoudendheid geboden. Voor persoonlijke aansprakelijkheid is vereist dat de curator ook persoonlijk een verwijt kan worden gemaakt van zijn handelen. Hij moet dan hebben gehandeld terwijl hij het onjuiste van zijn handelen inzag dan wel redelijkerwijze behoorde in te zien. Dit laatste heeft het hof miskend, met als gevolg dat de HR het arrest vernietigt en de zaak verwijst naar een ander hof.

Arts

In het arrest van 9 september 2011³³ staat de vraag centraal of een kinderarts aansprakelijk is voor een hersenaandoening en meervoudig complexe handicap van een kind wegens een kort na de geboorte ingetreden ernstig glucosetekort. De rechtbank oordeelt dat sprake is van een beroepsfout. Het hof daarentegen, zich baserend op twee andere deskundigen dan de rechtbank, stelt dat de kinderarts

³³ HR 9 september 2011, LJN: BT2921, JA 2012, 35.

in de gegeven omstandigheden geen verwijt treft. Daarbij is onder meer van belang dat er ten tijde van de vermeende fout geen eenduidig beleid bestond, zodat de kinderarts niet heeft gehandeld in strijd met wat onder gelijke omstandigheden van een redelijk bekwaam en redelijk handelend kinderarts mocht worden verwacht. Verder is het arrest nog relevant voor de omvang van de motiveringsplicht. Indien de rechter afwijkt van de zienswijze van door de rechter benoemde deskundigen, gelden (slechts) de gewone motiveringseisen.

Bank

Uit het stelsel van automatische incasso volgt dat de debiteur en diens bank ervan uit moeten kunnen gaan dat een binnen de termijn verlangde terugboeking zonder meer wordt uitgevoerd.³⁴ De HR vernietigde bij arrest van 16 september 2011³⁵ het arrest van het hof door te oor-

³⁴ HR 3 december 2004, LJN: AR1943, NJ 2005, 200.

³⁵ HR 16 september 2011, LJN: BQ8732, NJ 2012, 89.

delen dat de storeringsbevoegdheid in casu algemeen is geformuleerd en niet slechts kan worden gebruikt indien het rekeningssaldo of de kredietruimte van de schuldenaar/geïncasseerde ontoereikend is voor de door automatische incasso te verrichten betaling. De schuldenaar en zijn bank mogen in beginsel hun eigen belang behartigen. Dit sluit echter niet uit dat een bank, gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval, misbruik kan maken van haar storeringsbevoegdheid en daardoor onrechtmatig kan handelen jegens de schuldenaar (en in geval van zijn faillissement: jegens de boedel). De enkele omstandigheid dat de kredietruimte van de schuldenaar door uitvoering van de incasso niet werd overschreden, is daartoe onvoldoende. Overigens kan een bank die na datum faillissement gebruikmaakt van haar storeringsbevoegdheid ter zake van voor het faillissement verrichte automatische incasso's (ook) misbruik van haar bevoegdheid maken en derhalve (ook) onrechtmatig handelen jegens de gezamenlijke schuldeisers van de failliet.

Vermogensbeheerder

Particuliere beleggers hadden weloverwogen als stille vennoten vermogen ingebracht in commanditaire vennootschappen waarbij Stichting Befra als behorend vennoot beleggingsactiviteiten zou verrichten. De voorschriften ter bescherming van individuele beleggers (zoals Wte 1995) zijn niet zonder meer van toepassing indien een commanditaire vennootschap belegt in effecten. Door kapitaal in te brengen in een rechtsvorm opdat daardoor economische bedrijvigheid zal worden ontplooid, worden geen beleggersrisico's aanvaard maar ondernemersrisico's. Er is derhalve ten aanzien van de commanditaire vennootschappen geen sprake van 'vermogensbeheer' in de zin van de Wte 1995. Voor de banken was geen reden de verhouding tussen Befra en de stille vennoten anders te behandelen dan een gewone commanditaire vennootschapsverhouding, zodat zij geen bijzondere zorg behoeften te betrachten ten aanzien van de hun bekende belangen van andere personen dan hun ei-

gen cliënten/rekeninghouders.³⁶ Het hof heeft terecht geoordeeld dat de banken niet aansprakelijk zijn jegens de particuliere beleggers, aldus de HR in zijn arrest van 8 april 2011.³⁷

Overheid

MeesPierson Trust (MPT) is door de Ontvanger in haar hoedanigheid van (voormalig) bestuurder van Hilltop B.V. op grond van onrechtmatige daad aangesproken voor een belastingschuld van Hilltop die op laatstgenoemde, door toedoen van MPT, onverhaalbaar bleek. De Ontvanger redeneert dat MPT voor de gehele belastingschuld aansprakelijk is omdat hiertegen een met voldoende waarborgen omklede rechtsgang open heeft gestaan. Ingevolge de leer van de formele rechtskracht is de belastingschuld wat betreft inhoud en wijze van totstandkoming rechtmatig, aldus de Ontvanger. De HR oordeelt dat die stelling te kort door de bocht is.³⁸ De werking van de formele rechtskracht is beperkt tot die belanghebbenden voor wie een met voldoende waarborgen omklede rechtsgang heeft opengestaan. De aanslag was niet aan MPT opgelegd en zij kon als bestuurder ook niet als belanghebbende bij die beslissing worden gezien. Dit brengt met zich dat de feitenrechter zelfstandig de daadwerkelijk door de Ontvanger geleden schade moet vaststellen. De verhaalsschade is in beginsel niet toerekenbaar, voor zover zij het door de Ontvanger daadwerkelijk geleden nadeel te boven gaat.

Bestuurder

De drie door de HR in 2011 gewezen uitspraken inzake bestuurdersaansprakelijkheid zijn reeds besproken in de Kroniek vennootschapsrecht.³⁹

Werkgever

In het arrest van 10 juni 2011⁴⁰ bevestigde de HR zijn vaste rechtspraak dat van een werknemer mag worden verlangd dat zijn betwisting van het verweer van de werkgever voldoende concreet gemotiveerd wordt. Maar, zo stelt de HR, aan die motivering mogen niet dusdanig hoge eisen worden gesteld dat afbreuk wordt gedaan aan de strekking van art. 7:658 lid 2 BW om de werknemer door verlichting van zijn processuele positie bescherming tegen de risico's van schade in de uitoefening van zijn werkzaamheden te bieden. Op grond hiervan wordt het arrest van het hof door de HR vernietigd en terugverwezen.

In het arrest van 24 juni 2011, waarin het ging om een werknemer die bij dakreparatiewerkzaamheden door het dak was gezakt en ernstig lichamelijk letsel had opgelopen, bevestigde de HR dat de werkgever, bij het ontbreken van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van de werknemer, altijd nog aan aansprakelijkheid kan ontkomen indien hij kan aantonen dat hij aan zijn zorgverplichting ex art. 7:658 lid 1 BW heeft voldaan.⁴¹

Aan de omkeringsregel voor de bewijslast in het kader van art. 7:658 BW wordt pas toegekomen, indien de werknemer lijdt aan een ziekte die het gevolg kan zijn van stoffen waaraan de werknemer bij zijn werkzaamheden is blootgesteld.⁴² Wat betreft de door deskundigen opgestelde rapporten herhaalt de HR zijn eerder geformuleerde regel dat de rechter alle ter zake door partijen aangevoerde feiten en omstandigheden in aanmerking dient te nemen en op basis van die aangevoerde stellingen in volle omvang moet toetsen of er aanleiding bestaat om van in het rapport geformuleerde conclusies af te wijken. Indien de rechter de afwijkende zienswijze van de

36 HR 23 december 2005, LJN: AU3713, NJ 2006, 289 (Safe Haven).

37 HR 8 april 2011, LJN: BP4023, RvdW 2011, 500 (BEFRA/Rabobank).

38 HR 8 juli 2011, NJ 2011, 477 (MeesPierson Trust/Ontvanger).

39 *Advocatenblad* 2012, 1.

40 HR 10 juni 2011, NJ 2011, 273.

41 HR 24 juni 2011, NJ 2011, 281.

42 HR 8 juli 2011, NJ 2011, 311 met verwijzing naar HR 17 november 2000 en HR 23 juni 2000, JAR 2000, 261 en JAR 2000, 174.

door hemzelf aangewezen deskundige volgt, is sprake van een beperkte motiveringsplicht en kan hij volstaan met aan te geven dat de door de deskundige gebezigde motivering hem overtuigend voorkomt.

Op 11 november 2011 verschenen twee inhoudelijk interessante uitspraken van de HR over de aansprakelijkheid van de werkgever voor schade die de werknemer tijdens de uitoefening van de werkzaamheden heeft geleden.⁴³ Een uitspraak gaat over de aansprakelijkheid van een tbs-instelling voor de schade van haar werknemer als gevolg van mishandeling door een patiënt. In deze uitspraak wordt vooral ingegaan op de stelplicht en bewijslast van de werkgever ten aanzien van het voldoen aan de zorgplicht

ex ar. 7:658 BW.⁴⁴ In het andere arrest bevestigde de HR zijn reeds eerder geformuleerde regel dat er voor werkgevers geen verzekeringsplicht bestaat voor eenzijdige voetgangsongevallen van werknemers.⁴⁵

Alhoewel het een uitspraak uit 2012 betreft, wordt vanwege het belang tot slot gewezen op HR 23 maart 2012.⁴⁶ De reikwijdte van art. 7:658 lid 4 BW wordt verder uitgelegd, door zowel de term 'een persoon' als de zinsnede 'in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf' aan de hand van de wetsgeschiedenis verder in te kleuren. Onder 'een persoon' kan ook een derde worden verstaan (bijvoorbeeld een kleine zelfstandige) die zich, wat betreft de door de werkgever in acht te ne-

men zorgverplichtingen, in een met de werknemer vergelijkbare positie bevindt, doordat hij voor de zorg van zijn veiligheid afhankelijk is van degene voor wie hij de werkzaamheden verricht. Dit laatste dient te worden vastgesteld aan de hand van de omstandigheden van het geval. Wat betreft 'in de uitoefening van zijn beroep op bedrijf' geeft de HR aan dat dit niet beperkt is tot werkzaamheden die tot het wezen van de beroeps- of bedrijfsuitoefening horen of in het verlengde daarvan liggen. Ook andere werkzaamheden die, gelet op de wijze waarop aan het beroep of bedrijf invulling wordt gegeven, feitelijk tot de beroeps- of bedrijfsuitoefening horen, kunnen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, onder de reikwijdte van deze passage vallen. <<

⁴⁴ HR 11 november 2011, JAR 2011, 315.

⁴⁵ HR 11 november 2011, JAR 2011, 316.

⁴⁶ HR 23 maart 2012, LJN: BV0616.

⁴³ Zie ook Kroniek Arbeidsrecht, *Advocatenblad* 2012, 2.

(advertentie)

specialist in gezondheidsschade

MEDISCH ADVIES nodig in juridische zaken?

Lechnerconsult is expert op het gebied van gezondheidsschade. Met een vlijmscherp en helder medisch advies staan de specialisten van Lechnerconsult u bij in de vertaalslag van letsel naar personenschade. Van de operatietafel naar de rechtbank.

Lechnerconsult maakt schade inzichtelijk. Bij letselschade, maar ook in arbeidsongeschiktheidsvraagstukken.

Bel voor een vrijblijvende kennismaking met 010 47 62 870 en vraag naar dhr. C. Hoogenkamp.

Lechnerconsult
Schiekade 458
3032 AX Rotterdam
T 010 47 62 870
F 010 47 72 075
E info@lechnerconsult.nl
W www.lechnerconsult.nl

De Stand van de Advocatuur 2012

De Stand van de Advocatuur is het enige jaarlijkse trendonderzoek over de advocatuur en juridische dienstverlening in Nederland. Het geeft trends, nieuwe ontwikkelingen en opvallende zaken aan. Met deze kant en klare externe analyse van de advocatuur ziet u direct waar uw kansen liggen en natuurlijk ook wat uw bedreigingen zijn.

U vindt onder meer:

- ▶ Top 50 van advocatenkantoren
- ▶ Kerncijfers omzet, omzet per werknemer, bruto winstmarge en leverage
- ▶ Het snel veranderende landschap van juridische dienstverlening
- ▶ Interviews met Legal counsels en een analyse voor het werkveld
- ▶ De Zaak van het Jaar – gekozen door de kantoren zelf – en De advocaat van morgen

Met dit heldere rapport krijgt u snel inzicht in de Nederlandse advocatenmarkt.

ISBN: 978 90 12 38837 5
Hoofdredactie: Lucien Wopereis

www.sdu.nl

Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel

Inhoud

Aflevering 2 – 29 januari 2011 – J

- 26 Kantonrechter Almelo
24 december 2010, nr. 357872 EJ VERZ 10-1839, LJN BO85
Ontbinding. Reflexwerking Ontslagbesluit. Afwijking van afspre-
gelingsbeginsel in ontbindingsprocedure mogelijk. Afwijzing
[BW art. 7:685; Ontslagbesluit art. 4.2; WOR art. 25]
- 27 Kantonrechter Amsterdam
27 september 2010, nr. 1172276 EA VERZ 10-1309, LJN BO84
Ontbinding. Liefdesrelatie met oprichter en senior partner v
concurrerend advocatenkantoor.
[BW art. 7:685; EVRM art. 8]
- 28 Voorzieningenrechter Kantonrechter Heerenveen
13 oktober 2010, nr. 330669CV EXPL 10-5118
Studiekostenbeding. Begrip "totale cursuskosten" onduidel
dus kosten niet verhaalbaar.
[BW art. 7:611]
- 29 Kantonrechter Heerenveen
6 december 2010, nr. 335875VZ VERZ 10-366, LJN BO64
Collectief ontbindingsverzoek. Werkgever ontvankelijk onder
schenden WMCO en WOR. Correct toepassen had situatie n
anders gemaakt.
[BW art. 7:685; WMCO art. 6; WOR art. 25]
- 30 Kantonrechter Helmond
29 november 2010, nr. 717876, EJ verz. 165/10, LJN BO705
Ontbinding. Bevoegdheid kantonrechter. Begrip "woonplaa
[BW art. 1:10, 7:685; EEX-Verordening Brussel I art. 4, 20]

*inclusief noot

Sdu Uitgevers en het Hugo Sinzheimer Instituut presenteren: Het 27^e «JAR» Verklaard Seminar

Maandag 2 juli 2012
16.15 – 20.00 uur
Okura Hotel
Amsterdam

Tijdens deze bijeenkomst behandelen prof. mr. E. Verhulp, mr. dr. M.S.A. Vegter en prof. mr. J.M. van Slooten de meest relevante uitspraken die zijn gepubliceerd in de «JAR» in de voorgaande zes maanden.

€ 50,- korting voor abonnees

Hebt u een abonnement op «JAR», «JAR» Online of *OpMaat_Arbeidsrecht*? Dan betaalt u slechts € 325,- (incl. btw) i.p.v. € 375,- (incl. btw).

Kijk voor meer informatie op
www.jarzojaar.nl.

U kunt zich aanmelden via:

Hugo Sinzheimer Instituut
T.a.v. mw. M.A.H. Kroon
Postbus 1030
1000 BA Amsterdam

E-mail: jarverklaard27@gmail.com
Telefoon: 020-525 34 00

Wie, wat, waar?

Wie vertrok, wie stopte en wie begon voor zichzelf? Bent u zelf onlangs van kantoor gewisseld of eigen baas geworden? Mail uw verhaal of meld u aan via redactie@advocatenorde.nl.

Uit de praktijk

Bandsma, mw. mr. S.E. Den Haag 01-04-2012

Biesheuvel, mr. M.B.W. Amsterdam 02-04-2012

Bloembergen, mw. mr. J.J. Amsterdam 01-04-2012

Buitelaar, mr. J. Amsterdam 01-04-2012

Caddeo, mr. A. Amsterdam 27-03-2012

Duijn, mw. mr. J.P. van Aberdeen/GB 30-03-2012

Engelen, mw. mr. M.C. van Den Haag 01-04-2012

Glabbek, mw. mr. drs. C. van Amsterdam 01-04-2012

Gonsalves, mw. mr. drs. C.M. Leiden 01-04-2012

Greving, mw. mr. A.F. Rotterdam 31-03-2012

Guelen, mr. A.P.J.M. Den Haag 20-03-2012

Huang, mw. mr. C.Y. Arnhem 30-03-2012

Kasim, mw. mr. Z. Amsterdam 23-03-2012

Kievit, mw. mr. H.C. Utrecht 16-03-2012

Kolkman, mr. M. Amsterdam 01-04-2012

Kranen, mw. mr. A.L. van Amsterdam 01-04-2012

Kuilenburg, mr. M. van Den Haag 01-

04-2012

Lampe, mr. T. Arnhem 01-04-2012

Lee, mr. T.Y.G. Rotterdam 01-04-2012

Leemans – van Koten, mw. mr. T.I. Amsterdam 01-04-2012

Maat, mr. A.A.J. Middelburg 31-03-2012

Nekeman – Ijdema, mw. mr. L. Amsterdam 19-03-2012

Pfennings, mw. mr. D.C.A. Amsterdam 01-04-2012

Rethmeier, mw. mr. F. Amsterdam 22-03-2012

Roermund, mr. P.P. van Amsterdam 20-03-2012

Rog – den Ouden, mw. mr. E.C. Amsterdam 01-04-2012

Rommes, mr. J.M. Ede 01-04-2012

Schrik, mw. mr. K. Amsterdam 01-04-2012

Veldman, mw. mr. H.W.C. Amsterdam 01-04-2012

Verdeuzeldonk, mw. mr. E.P.H. Tilburg 01-04-2012

Verduin, mr. E.F. Rotterdam 01-04-2012

Vrolijk, mr. H.E.M. Rotterdam 31-03-2012

Wel, mr. M.V. van der Nijmegen 01-04-2012

Zwartkruis, mr. W. Den Haag 01-04-2012

Overleden

Weelderden, mr. J.M. van Rotterdam 17-03-2012

Naar ander kantoor

Analbers, mr. R.J.W.: Stibbe te Amsterdam

Baghery Ziabari, mw. mr. E.: AKD te Eindhoven

Bakker, mr. J.D.: Maaldrink Vermeulen Groos te Den Haag

Bodegom, mw. mr. C.C. van: DVDW advocaten te Den Haag

Boer, mr. W.D. de: Stibbe te New York/US

Bongartz, mr. W.T.: Clifford Chance LLP te Amsterdam

Bowmer, mw. mr. M.M.E.: Veldhuijzen & Nuiten Advocaten te Dordrecht

Buné, mw. mr. D.M.: Allen & Overy LLP te Amsterdam

Castelijns, mw. mr. D.D.: CMS Derks Stas Busmann N.V. te Utrecht

Dewall, mw. mr. S.E. von: Derains & Gharavi te Parijs

Dil, mr. R.J.A.: CMS Derks Star Busmann

N.V. te Utrecht

Doornbos, mr. A.E.: Hanze advocaat specialist in arbeidsrecht te Zwolle

Dijk, mw. mr. B.M. van: Maaldrink Vermeulen Groos te Den Haag

Fontaine, mw. mr. drs. C.H.E.: Hoogenraad & Haak advertising + Ip advocaten te Amsterdam

Gerbrandij, mr. W.A.P.: Advocatenkantoor Popescu te Amsterdam

Grauss, mr. J.P.: Van Traa Advocaten N.V. te Rotterdam

Henriquez – van de Watering, mw. mr. I.C.M.C.: De Neef Advocaten te 's-Gravendeel

Hertog, mw. mr. F.E. den: OMVR Advocaten + Notarissen te Bunschoten – Spakenburg

Houweling, mr. M.S.: Severijn Hulshof Advocaten te Den Haag

Houwers, mw. mr. H.: JPR Advocaten te Enschede

Hullenaar, mr. R. van 't: De Brauw Blackstone Westbroek N.V. te Amsterdam

Hulsbergen Henning – Awater, mw. mr. P.S.T.: Marree en Dijkhoorn Advocaten te Amersfoort

Jochensen – Vernooij, mw. mr. J.C.M.: Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. te

Eigen jasje

‘We zijn op 1 april gestart,’ zegt **Jade Gundelach**. ‘Wel hebben we sommigen moeten uitleggen dat het geen grap was.’ Samen met de andere bestuursrechtadvocaten **Marcel Soppe** en **Heino Witbreuk** wisselde Gundelach Kienhuis-Hoving in voor hun nichekantoor in Almelo. ‘Een leuke en leerzame uitdaging; niemand van ons is ooit eerder een eigen kantoor begonnen.’ De focus blijft gericht op omgevingsrecht en in het bijzonder op grootschalige ruimtelijke en infrastructurele projecten. ‘We wilden hetzelfde blijven doen, maar dan in een nieuw en vooral eigen jasje.’

Van generalist tot specialist

Privaatrecht, ondernemingsrecht, personen- en familierecht, fiscaalrecht en letselschaderecht. Roeland Maat (38) legde zich in zijn oude praktijk toe op een breed scala rechtsgebieden. Na ruim twaalf jaar met zijn compagnon te hebben gewerkt, is hij begin april zijn eigen kantoor begonnen, Advocatenkantoor Zeeland. Met drie andere advocaten, waaronder zijn vrouw, is hij een kostenmaatschap aangegaan. ‘Ik werkte in een algemene praktijk. Je vliegt van het een naar het ander. Ik wil me meer gaan specialiseren in het privaatrecht. Dan kun je meer de diepte in gaan.’

Arnhem
Keijzer, mr. J.Th.A. de: De Brauw Blackstone Westbroek Brussel B.V. te Brussel
Kout, mr. B.K.: Boekel De Nerée N.V. te Amsterdam
Kranenburg, mw. mr. E.L.M. van: Keijser Van der Velden N.V. te Nijmegen
Kroonen, mw. mr. M.: Kernkamp Advocaten te Rotterdam
Levin, mw. mr. Y.: Van Campen & Partners N.V. te Amsterdam
Lindeman, mw. mr. T.M.T.M.: SPEE advocaten te Maastricht Airport
Maten, mw. mr. A.M. van der: Van Oosten Advocaten te Amsterdam
Meer, mr. B.J.M. van: Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. te Arnhem
Meijers, mr. ing. F.H.G.: Stichting Flexadvocaten te Amsterdam
Minkes, mw. mr. P.: Kühn c.s. Advocaten te Amsterdam
Nies, mw. mr. C.: Nies Van Drunen De Birk Advocaten & Mediators B.V. te Amsterdam
Nieuwendijk, mw. mr. M.: Cleerdin & Hamer Advocaten te Almere
Nus, mw. mr. J.G.L. van: Li & Van Wieringen Advocaten en Belastingadviseur te Groningen
Pennings, mw. mr. M.G.J.: Bierman Advocaten te Tiel
Pors, mr. A.J.J.: NautaDutilh N.V. te London/GB
Prins, mr. L.R.: Bergh Stoop & Sanders te Amsterdam
Rube, mr. drs. J.Chr.: Gastra Advocaten te Schiphol
Rijn, mr. A.B. van: Spighoff te Amsterdam
Staaij, mw. mr. M.J. van der: Parmenties Oass Advocaten te Haarlem
Steer, mw. mr. A.P.: Randstad Holding NV te Amsterdam
Thomas, mw. mr. A.J.Y.M.: Kentie Thomas Kantoor voor Familierecht te Breda
Verhagen, mw. mr. H.H.J.: Certa Legal Advocaten B.V. te Amsterdam
Visser, mr. drs. C.P.: KoxKrabbe Advocaten te Utrecht

Witte, mw. mr. A.R. de: Ruarus & Wolbers Advocaten te Delden
Wolf, mw. mr. G.: Allen & Overy LLP te Amsterdam
Woutering, mr. R.A.: Houthoff Buruma te Amsterdam

Naar nieuw(e) kantoor of associatie

Aanbestedingsadvocaat Wuijster (mr. R.A. Wuijster te Amsterdam)
Advocatenkantoor Bissumbhar (mw. mr. R.M. Bissumbhar te Rotterdam)
Advocatenkantoor Frerix (mw. mr. M.G.M. Frerix te Ede)
Advocatenkantoor Luijendijk (mw. mr. M. Luijendijk te Veenendaal)
Advocatenkantoor Lynen (mw. mr. B. Lynen te Kerkrade)
Advocatenkantoor Maat (mr. R.A.A. Maat te Goes)
Advocatenkantoor van Wees (mr. P.G.W. van Wees te Arnhem)
Advocatenkantoor Zoestlegal (mw. mr. A.E. van Zoest te Amsterdam)
AKVadvocaten (mw. mr. S. Kaya, mw. mr. G.J.P.C.G. Verheljen en mr. N. Akbalik te Nijmegen)
Anders Arbeidsrecht (mw. mr. R.M. Kerkhof en mw. mr. F. Samson te Veenendaal)
Carlée Advocatuur en Mediation (mw. mr. W.M. Carlée te Woerden)
Daamen, advocaat (mr. H.M.W. Daamen te Maastricht)
Dannon US (mw. mr. W.J.N. van Uchelen te White Plains New York/US)
Dennekamp (mr. E.J. Dennekamp te Utrecht)
Dronkers & Dronkers Advocatem (mr. M.F.E. Sprenkels te Maastricht)
Friso Neeb (mr. F.P.D. Neeb te Amsterdam)
Haacker Advocatuur (mr. B.N. Haacker te Amsterdam)
Hans Coffeng Advocatuur B.V. (mr. J.M.T. Coffeng te Hoenderloo)

Niet langer veilig

Dat ze ooit voor zichzelf zou beginnen, stond voor **Priscilla Minkes** al jaren als een paal boven water. Dus toen er plek vrij kwam bij Kühn Advocaten in Amsterdam, waar ook al een vriendin werkte, 'was het tijd mijn vleugels uit te slaan en de veiligheid van de loondienst te verlaten. En ik blijf in hetzelfde arrondissement, waar ik bekend ben met de rechters en de werkwijze.' Voordat ze op 1 mei echt kan beginnen, moet er nog veel gebeuren, zegt Minkes. 'Elke dag is er wel iets, maar ik kan niet wachten.'

Herma Renon Advocatuur en Mediation (mw. mr. H.Q.N. Renon te Assen)
Hiemstra Van Halderen advocaten (mr. drs. S.B.J. Hiemstra, mr. J.F. van Halderen en mw. mr. K.C. van Hoogmoed te Haarlem)
Hoetink Advocatuur (mr. J.E. Hoetink te Utrecht)
Manse Advocatuur B.V. (mw. mr. N.M. Manse te Rotterdam)
Marieke Jansen Advocatuur (mw. mr. M.A.J. Jansen te Amsterdam)
Mikipedia Advocatuur (mw. mr. M.C. Krau te Ouderkerk aan de Amstel)
mr. De Wijn advocatuur (mw. mr. J.E. de Wijn te Rijsenhout)

Nijenhuis Advocatuur (mr. J.D. Nijenhuis te Leeuwarden)
Ringerwöle Advocatuur (mw. mr. J.M. Ringerwöle – de Jong te Zwolle)
Soppe Gundelach Witbreuk advocaten (dr. mr. M.A.A. Soppe, mw. mr. J. Gundelach, en mr. H. Witbreuk te Almelo)
Van Capelle & Fernhout B.V. (mw. mr. A.M. van Capelle, mw. mr. D.M. Fernhout en mw. mr. T. de Lange te Rotterdam)
Van de Hoef Pensioenadvocatuur (mr. J.A. van de Hoef te Woerden)
Wagemakers Cassatie – advocatuur (mr. M.A.M. Wagemakers te Den Haag)
Wouters & Wouters Advocaten (mr. J. Wouters en R. Wouters te Middelburg)

(advertenties)

Daamen, advocaat.

VOOR CASSATIE IN STRAFZAKEN:

www.daamen-advocaat.nl

*Ook op basis van toevoeging
of vaste prijsafspraken*

EQUO advocaten zoekt een **ondernemende kantoorgenoot** om het jonge team te versterken.

Ben je toe aan een nieuwe uitdaging en wil je met jouw praktijk toetreden tot onze kostenmaatschap en kantoor gaan houden in een monumentaal pand in het centrum van Oosterwijk, dan ontmoeten wij je graag!

Voor informatie: equo-advocaten.nl en neem contact op met mr. Anouk Elias 013-529 3010 / aelias@equo-advocaten.nl.

CONTANTE WAARDE BEREKENEN
..... EEN FLUITJE VAN 79 CENT

Snel en adequaat een contante waardeberekening maken?

- Met variabele rekenrente en/of uitgestelde looptijd?
- Waarvan het resultaat meteen zichtbaar is?
- En gemaild kan worden tbv uw dossier?
- Zonder gedoe met tabellen of rekenapparaat?

Dat kan de **CONTANTMAKER**.

Deze eenvoudige App maakt de berekening in een handomdraai. En dat voor maar 79 cent.

Download de Contantmaker via Appstore of Androidmarket voor slechts € 0,79.

CONTANTMAKER
De contantmaker is een initiatief van Van Dort Letselschade. www.van-dort.nl

Steeds meer ondernemers en andere rechtzoekenden weten de weg naar ons kantoor in Lichtenvoorde te vinden. We onderscheiden ons door specialisatie van onze advocaten. En door voortdurend te investeren in kwaliteit, deskundigheid en een goed en plezierig contact met onze cliënten. Wij staan voor eigentijdse advocatuur met een Achterhoekse nuchterheid.

Vanwege toegenomen werkzaamheden zijn wij op zoek naar een

ADVOCaat-MEDEWERKER

in het bezit van een stageverklaring, bij voorkeur met 4-8 jaar praktijkervaring. Hij of zij zal vooral werkzaam zijn op het gebied van het huurrecht/vastgoed en ondernemingsrecht. Kennis en ervaring op één van deze rechtsgebieden is dus vereist.

Ben je toe aan een nieuwe uitdaging en heb je binding met onze mooie regio? Stuur dan voor 11 mei 2012 jouw sollicitatie naar SteentjesWoltersMulder Advocaten, t.a.v. mr. Mieke Mulder, Postbus 24, 7130 AA Lichtenvoorde. Mailen is ook mogelijk: mulder@steentjeswoltersmulder.nl. Voor meer informatie kun je bellen met Mieke Mulder, telefoon (0544) 397 200.

SteentjesWoltersMulder
advocaten

Zilverlinde 1 - Lichtenvoorde - Tel. (0544) 397 200
www.steentjeswoltersmulder.nl

Uw passie
Onze know how!

VINICASE
wijnoplegsysteem

Nissen van Comblanchienmarmor; flessen dubbel opgelegd met de halzen in elkaar.

gespecialiseerd in het bewaren en serveren van wijnen

Tel. 0411 - 68 65 42
E-mail info@vinis.nl

Kalk Advocatenkantoor

Strafrechtadvocaten

Kalk Advocatenkantoor, Strafrechtadvocaten te Enschede, kent een prettige informele sfeer. Onze passie voor en gespecialiseerde kennis van het strafrecht vormt al jarenlang de basis om adequate bijstand op hoog niveau aan onze cliënten in hun strafzaak te verlenen. Voorts voert een van onze advocaten een deels algemene praktijk.

Ter uitbreiding van ons kantoor zijn wij op zoek naar een:

ENTHOUSIASTE STRAFRECHTADVOCAAT
(gevorderde stagiaire of medewerker)

Uiteraard strekt (aspirant) lidmaatschap van de NV(J)SA tot aanbeveling; ons kantoor ondersteunt en bevordert verdere specialisatie.

Belangstelling?
Stuur een schriftelijke reactie aan ons kantoor t.a.v.: mr. J.B.A. (Janbart) Kalk, Postbus 34, 7500 AA Enschede, of reageer per email: kalk@kalkadvocatenkantoor.nl. U kunt voor nadere informatie telefonisch contact opnemen via 053-4315577, of kijk op onze website: www.kalkadvocatenkantoor.nl.

De beleggersvereniging VEB is een groeiende en actieve organisatie die de belangen van beleggers behartigt. De VEB, met circa 50.000 leden, geeft actief vorm aan haar belangenbehartiging. Zij doet dat onder andere door veelvuldig bezoek van aandeelhoudersvergaderingen van beursfondsen, het voeren van procedures (waaronder tegen Fortis, Deloitte, Landis, LCI en Van der Moolen), het treffen van schikkingen (waaronder met Shell, Ahold, Numico, Vedior en inzake World Online en KPNQwest), de participatie in wetgevingsprocessen en overleg met relevante marktpartijen. De VEB zoekt op korte termijn een:

ADVOCaat (m/v) voor de afdelingen juridische zaken en public affairs

Functie omschrijving

De functie betreft een positie op de afdelingen juridische zaken en public affairs. De beoogd advocaat zal een actieve bijdrage leveren aan de proces- en adviespraktijk alsmede het communicatiebeleid van de VEB. De activiteiten bestaan uit:

- juridische ondersteuning van diverse stafafdelingen
- voorbereiding van processtukken en consultaties
- dossierbewaking
- uitvoering public affairs en communicatiebeleid

Persoonlijke kenmerken

- enkele jaren ervaring als advocaat op een (middel)groot kantoor
- kennis van vennootschaps- en effectenrecht
- kennis van beurs en economie
- affiniteit met beleggen en beleggers
- interesse in public affairs

Acquisitie n.a.v. deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

www.veb.net

Onze propositie

- gevarieerde en afwisselende functie met ruimte voor eigen inbreng
- belangrijke en ondersteunende rol bij juridische procedures
- ruimte voor eigen ontwikkeling inzake publieke communicatie
- jonge en actieve organisatie
- deeltijd mogelijk
- interessante werkomgeving in de effectenwereld
- goede arbeidsvoorwaarden, waaronder een premievrij pensioen
- gevestigd te Den Haag

Uw reactie

Indien u geïnteresseerd bent in deze vacature verzoeken wij u een sollicitatiebrief met curriculum vitae te sturen aan:

Beleggersvereniging VEB
T.a.v. de heer mr. dr. P.W.J. Coenen, hoofd juridische zaken
Postbus 240
2501 CE Den Haag
pcoenen@veb.net

Kennis Actie Service Kennis Actie Service Kennis Actie Service Kennis Actie Service

FIER ADVOCATEN

Fier Advocaten biedt ruimte aan zes advocaten, die op basis van kostendeling verbonden zijn aan het kantoor aan de Westerdoksdijk 605 te Amsterdam. Wij hebben plaats voor toetreding van drie advocaten met zelfstandige praktijken. Kamerhuur vanaf € 850,00 (ex btw) per maand. Het kantoorpand is gelegen aan het IJ op 100 meter afstand van het nieuwe gerechtshof.

Informatie en reacties:

Tom Jaburg

Postbus 14553, 1001 LB Amsterdam
Tel: (020) 5285828
E-mail: jaburg@fieradvocaten.nl
www.fieradvocaten.nl

DE ARNHEMSE ORDE VAN ADVOCATEN
zoekt voor spoedige indiensttreding een

stafjurist m/v

voor 3 à 4 dagen per week (24 - 32 uur)

De werkzaamheden van de stafjurist bestaan o.a. uit de ondersteuning van de Deken bij de (schriftelijke) behandeling van klachten tegen advocaten, het geven van voorlichting aan rechtzoekenden en advocaten over wet- en regelgeving betreffende de advocatuur, het organiseren van cursussen voor de Arnhemse balie, het maken van begrotingsadviezen voor de Raad van Toezicht, ondersteuning van de Deken bij het toezicht op de naleving van Verordeningen door advocaten, voorlichten van aankomende stagiaires, (beleidsvoorbereidende) werkzaamheden voor de Raad van Toezicht en de directeur van het bureau van de Orde van Advocaten/adjunct-secretaris.

Voor deze functie is ervaring in de advocatuur vereist. Daarnaast dient de stafjurist te beschikken over analytisch vermogen en goede contactuele eigenschappen. Hij/zij dient zowel zelfstandig als in teamverband te kunnen werken. Het salaris is mede afhankelijk van beschikbaarheid en ervaring.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de adjunct-secretaris van de Raad van Toezicht, mr. M-L.A.J. Hoppenbrouwers (tel. 026-389 07 66). Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen een maand na het verschijnen van dit blad worden gericht aan de Deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Arnhem, mr. P.M. Wilmlink, Postbus 4152, 6803 ED Arnhem.

Van de tuchtrechter

Deze uitspraken zijn geselecteerd en bewerkt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit P.J.M. Drion, H.J. de Groot, W.F. Hendriksen, H.J.A. Knijff, E. van Liere en H. Uhlenbroek. De uitspraken met LNJ-nummer zijn integraal te raadplegen op www.tuchtrecht.nl.

Stagiaire als stroman

Raad van discipline Amsterdam 21 juni 2011,
LJN: YA1752

Optreden als stroman, declareren aan Raad voor Rechtsbijstand zonder inschrijving en negeren beslissing rechter

- artikel 46 Advocatenwet (1.4.3.1 financiële verhouding; 2.1 wat in het algemeen niet betaamt; 4.1 rechters)
- Gedragsregels 1, 2, 4, 5 en 9

Feiten

Mr. X was werkzaam als buitenstagiaire van mr. Y. Tussen mr. X en mr. Y heeft geen samenwerking bestaan als bedoeld in de Samenwerkingsverordening.

Mr. Z was advocaat en is geschrapt van het tableau. Mr. Z was eerder voor onbepaalde tijd geschorst. Mr. X heeft zaken voor mr. Z zelf en voor cliënten van mr. Z. behandeld. Mr. X ondertekende en verzond door mr. Z opgestelde stukken. In toevoegingszaken vroeg mr. X op eigen naam een toevoeging aan terwijl mr. Z die zaken inhoudelijk behandelde. Daaronder waren vreemdelingenzaken waarvoor mr. X niet was ingeschreven bij de Raad voor Rechtsbijstand. Mr. X heeft zich niet vergewist van de identiteit en de wensen van de desbetreffende cliënten. Mr. X declareerde bij de Raad voor Rechtsbijstand.

De deken heeft mr. X gevraagd om uitleg over de diverse door mr. X voor mr. Z behandelde dossiers. Mr. X heeft de gevraagde informatie verstrekt, waaronder stukken met betrekking tot de tuchtzaak tegen mr. Z.

De Raad voor Rechtsbijstand heeft de inschrijving van mr. X doorgehaald en een klacht bij de deken ingediend.

De raad van toezicht heeft ambtshalve de stage van mr. X beëindigd.

In een procedure waarin mr. X voor mr. Z optrad had mr. Z tevergeefs verzocht een aantal partijen in vrijwaring te mogen oproepen. Mr. X heeft desondanks toch één van de genoemde partijen in vrijwaring gedagvaard. De sectorvoorzitter heeft zich hierover beklagd en een tuchtklacht aangekondigd. De sectorvoorzitter heeft na interventie van de patroon van mr. X afgezien van een klacht.

Dekenbezwaar

Mr. X heeft in strijd met art. 46 Advocatenwet:

- a) opgetreden als stroman voor mr. Z;
- b) toevoegingszaken op eigen naam aangevraagd en zelf gedeclareerd terwijl mr. Z deze zaken feitelijk behandelde, waarmee mr. X voor bepaalde cliënten optrad die zij materieel niet bijstond; en
- c) een partij in vrijwaring oproepen in weerwil van een afwijzend vonnis.

Beoordeling

Mr. X trad alleen formeel op voor de cliënt. Mr. Z behandelde de zaak materieel. Sommige cliënten wilden ook alleen mr. Z spreken. Mr. X behandelde dossiers volledig conform de wensen van mr. Z en nam daarin geen eigen verantwoordelijkheid. Mr. X wist geruime tijd dat mr. Z geen advocaat meer was. Mr. X had toen de behandeling van zaken van en voor mr. Z moeten beëindigen. De patroon van mr. X heeft dit ook geadviseerd. Mr. X kende de inhoud van de tegen mr. Z getroffen maatregelen. Toch bleef mr. X mr. Z. bijstaan. Mr. X had

haar patroon, stagebegeleider of de deken advies moeten vragen.

Mr. X heeft toevoegingen aangevraagd en gedeclareerd voor zaken die zij niet zelf behandelde en waarvoor zij niet was ingeschreven. Mr. X heeft zich niet vergewist van de identiteit en de rechtsvragen van deze cliënten. Mr. Z behandelde die zaken inhoudelijk terwijl mr. X wist dat mr. Z als advocaat was geschrapt.

Mr. X heeft ondanks een afwijzend vonnis een partij in vrijwaring opgeroepen in een zaak waarin mr. Z partij was. Als mr. X dat vonnis niet kende heeft mr. X zich niet verdiept in de wettelijke voorschriften voor oproeping in vrijwaring. Mr. X heeft als advocaat een eigen verantwoordelijkheid. Mr. X heeft zich niet gedragen zoals een behoorlijk advocaat betaamt, waarbij temeer klemt dat de sectorvoorzitter kanton zich over de gang van zaken heeft beklagd.

Mr. X heeft ervan blijk gegeven niet te begrijpen wat het beroep van advocaat en de daarmee samenhangende eigen verantwoordelijkheid betekent en heeft daarmee het aanzien van de beroepsgroep ernstig geschaad. Wel is sprake was bijzondere omstandigheden, mr. X was nog stagiaire en haar patroon heeft haar onvoldoende begeleiding en hulp geboden. Mr. X is slachtoffer geworden van misbruik door een geschrapte advocaat.

Beslissing raad

Het dekenbezwaar is gegrond. Mr. X wordt voor zes maanden – voorwaardelijk – geschorst. Voorwaarde is dat mr. X zich gedurende twee jaar niet opnieuw schuldig maakt aan klachtwaardig handelen.

Informatieplicht cassatie-advocaat

- Hof van Discipline, 30 mei 2011, no. 5958
- Raad van discipline 's-Gravenhage, 22 november 2010, LJN: YA1280

Ook in cassatie dient een advocaat zijn cliënt op de hoogte te houden. Onvoldoende kennis van de toevoegingsregeling komt voor rekening van de advocaat

- artikel 46 Advocatenwet (1.1 Beleidsvrijheid; 1.2 Vereiste communicatie; 1.4 Kwaliteit van dienstverlening; 1.5 Vereiste van schriftelijke vastlegging)
- Gedragsregels 8, 9 en 23

Feiten

De advocaat van klager in feitelijke instantie heeft mr. X, cassatieadvocaat, geschreven: 'U berichtte mij dat cassatie in een omgangszaak, gezien het feitelijke karakter van de beslissing in veel gevallen heel moeilijk is. Desondanks berichtte u mij de onderhavige zaak in behandeling te willen nemen. Voor de goede orde meld ik u dat cliënt nog steeds verblijft in de penitentiaire inrichting (...). Ik ga ervan uit dat u voor het verloop van de cassatieprocedure zelf contact met hem opneemt.' De advocaat in de feitelijke instantie heeft mr. X later nogmaals gevraagd verdere correspondentie rechtstreeks aan klager te richten.

Op 11 mei 2009 is de cassatieschriftuur ingediend. Op 4 juni 2009 stuurt mr. X klager hiervan een kopie. Hij meldt dat de wederpartij mogelijk een verweerschrift zal indienen en dat de cassatieprocedure niet voorziet in nader (schriftelijk) debat en/of een hoorzitting. Ook meldt hij dat een klachtprocedure bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg pas kan worden opgestart als alle rechtsmiddelen in Nederland zijn uitgeput.

Mr. X heeft klager bij brief van 24 juni 2009 bericht dat het laagste griffierecht in rekening is gebracht.

Klacht

- mr. X onderhoudt alleen contact per post;
- mr. X beantwoordt vragen niet;
- mr. X bevordert niet dat klager zijn kinderen kan zien; en
- mr. X declareert terwijl klager een toevoeging heeft. Ter zitting vraagt klager schadevergoeding op grond van art. 48d advocatenwet.

Overwegingen raad

De advocaat dient zijn cliënt op de hoogte te brengen van belangrijke informatie, feiten en afspraken. Waar nodig ter voorkoming van misverstand, onzekerheid of geschil, dient hij belangrijke feiten en afspraken schriftelijk te bevestigen. In cassatie, waar de vaststelling van de feiten niet meer aan de orde is, is het de eigen verantwoordelijkheid van een cassatieadvocaat of hij cassatie instelt en welke cassatiemiddelen in het belang van zijn cliënt kunnen en moeten worden ingediend. De verantwoordelijkheid van een cassatieadvocaat weegt zwaarder dan in feitelijke instantie.

Mr. X heeft klager het door hem ingediende verzoekschrift te laat toegestuurd. Mr. X heeft klager een te beknoppte toelichting gegeven op het verloop van de cassatieprocedure. Mr. X heeft klager een declaratie gestuurd betreffende het griffierecht en de eigen bijdrage. Mr. X heeft klager niet op de hoogte gesteld van de inhoud van zijn werkzaamheden of de daaraan verbonden kosten. Hoewel het niet ongebruikelijk is dat mr. X uitsluitend per post contact heeft, had mr. X klager tevoren moeten informeren over de aard en inhoud van zijn werkzaamheden en de kosten. Klager had dan kunnen afwegen of hij van de diensten van mr. X gebruik wilde maken. Mr. X heeft geen rechtvaardigingsgrond aangevoerd waarom hij zo laat de cassatiestukken heeft toegestuurd. Mr. X heeft niet de jegens klager in acht te nemen zorg betracht.

Niet kan worden vastgesteld dat mr. X kan worden verweten dat de cassatie is afgewezen. Mr. X heeft nagelaten een gedetineerdenverklaring te vragen. Dat mr. X die mogelijkheid niet kende is ir-

relevant. Een advocaat dient van de relevante regelgeving op de hoogte te zijn. Mr. X heeft klager onvoldoende geïnformeerd en ten onrechte een eigen bijdrage in rekening gebracht. Het door klager ingediende verzoek tot schadevergoeding ex art. 48b advocatenwet is tardief. Niet is gebleken dat klager schade heeft geleden.

Beslissing raad

Verklaart het verzoek ex art. 48b Advocatenwet niet-ontvankelijk, verklaart klachtonderdeel c) ongegrond en de klachtonderdelen a), b) en d) gegrond. Legt de maatregel van een onvoorwaardelijke schorsing voor twee weken op.

Overwegingen hof

Ten onrechte voert mr. X aan dat de raad de gebruikelijke gang van zaken in een cassatieprocedure miskent. Niet is gebleken dat mr. X voorafgaand aan het verstrijken van de cassatietermijn informatie heeft verstrekt over het verloop van de cassatieprocedure, de daarmee gemoeide tijd of de door hem geschatte kans van slagen. Dergelijke informatie is vanzelfsprekend belangrijk. De raad heeft de klachten terecht gegrond verklaard. Voor wat betreft klachtonderdeel d) heeft mr. X erkend dat hij de gedetineerdenverklaring niet kende.

In overleg met de deken zijn maatregelen getroffen ter verbetering van de praktijk van mr. X. Ook naar aanleiding van een eerdere tuchtrechtelijke beslissing heeft mr. X maatregelen getroffen. Het hof legt daarom een lichtere maatregel op.

Het oordeel over een vordering tot schadevergoeding is voorbehouden aan de burgerlijke rechter. De klager kan alleen hoger beroep instellen betreffende een (gedeeltelijk) ongegrond verklaarde klacht. Daarom is hij in hoger beroep niet-ontvankelijk.

Beslissing hof

Verklaart klager niet-ontvankelijk. Vernietigt de beslissing voor wat betreft de maatregel en legt op de maatregel van berisping.

Feiten & cijfers spreken voor zich

Toen M-verzekeringen vijf jaar geleden werd gelanceerd, leken de offertes voor velen van u te mooi om waar te zijn. Inmiddels is wel duidelijk dat M-verzekeringen niet alleen een scherpe premie biedt, maar dat haar producten ontwikkeld zijn met kwaliteit als uitgangspunt. De goede kennis van de markt en een krachtige inkoop resulteren in onze scherpe premies.

De ruime ervaring en professionaliteit heeft voor veel collega's van u de doorslag gegeven om hun financiële belangen aan ons toe te vertrouwen. Dit specialisme en kennis van uw beroepsgroep loont dus voor u en voor ons. Graag maken wij ook voor u een persoonlijke vergelijking gebaseerd op cijfers en feiten.

M-VERZEKERINGEN
EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

Ringbaan West 240 • Tilburg • T 013 594 28 28 • m@mutsaerts.nl • www.m-verzekeringen.nl

25

Meer dan 25 procent van de top 50 advocatuur is relatie

De meest uitgebreide basisdekking beroepsaansprakelijkheid

100%

100% uitloop, 100% inloopdekking

1.000

Meer dan 1.000 M-AOVs in 5 jaar tijd

30

30 tot 70 procent korting over de looptijd (afhankelijk van uw aanvangsleeftijd) op uw AOV

€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€

80.000

De gemiddeld behaalde besparing voor een AOV is 80.000 euro over de looptijd

1

onze overlijdensrisicoverzekering is op basis van éénjarige risicopremies. zo wordt u niet geconfronteerd met een hoog gelijkblijvend premietarief

Alle vakmanschap op het gebied van ICT in huis.

Lexsyn Groep bundelt de krachten van ICT-bedrijven die zich specifiek richten op de juridische sector. Met vaksoftware als FORTUNA, CClaw en BigHand, maar ook met cloud computing, kantoorautomatisering, document management, webdiensten en telefonie.

Vakmanschap begint hier: 088 - 002 84 00.
Maak een afspraak met onze specialisten of kijk op:

www.lexsyn.nl